

Kretingos muziejus

DONATAS BUTKUS

LAZDININKŲ , KALNALAUKIO KAPINYNO (5208),

KRETINGOS R.,

2009 METŲ ARCHEOLOGINIŲ TYRINĖJIMŲ ATASKAITA

Kretinga

2010 m.

TURINYS

Įvadas	3
Tyrinėjimų aprašymas	6
Perkasa Nr. 48 (139)	6
Kapas Nr. 102 (510)	7
Kapas Nr. 103 (511)	8
Kapas Nr. 104 (512)	9
Duobė Nr.1	11
Duobė Nr.2	11
Šurfas Nr. 1	12
Kapas Nr. 105 (513)	14
Kapas Nr. 106 (514)	15
Kapas Nr. 107 (515)	16
Šurfas Nr. 2	17
Kapas Nr. 108 (516)	18
Išvados	20
Radinių sąrašas	21
Brėžinių sąrašas	43
Fotografijų sąrašas	44
Priedų sąrašas	48
Sutartiniai ženklai	49
Brėžiniai	51
Fotografijos	65
Priedai	92

ĮVADAS

Lazdininkų (Kalnalaukio) kapinyno (kultūros vertybė: unikalus kodas – 5208), buvusio respublikinės reikšmės archeologijos paminklo AR – 490, vėliau - Lietuvos respublikos nekilnojamosios vertybės A 1708, tyrinėjimus 1940 m. pradėjo Kauno Vytauto Didžiojo muziejus (tyrimų vadovas konservatorius Pranas Baleniūnas). Kretingos muziejaus archeologai Donatas Butkus ir Julius Kanarskas kapinyno tyrinėjimus pradėjo 1991 metais (*Butkus D., Kanarskas J.* Lazdininkų (Kalnalaukio) plokštinio kapinyno (Darbėnų apyl., Kretingos raj.) 1991 metų archeologinių tyrinėjimų ataskaita. Kretinga, 1992). Iš viso 1991 – 1993, 1996 – 1997, 2000 – 2001, 2003 ir 2006, 2007, 2008 metais muziejus ištyrė 1434,64 m² dydžio plotą, kuriami aptiko ankstyvojo geležies amžiaus – senojo geležies amžiaus pradžios senovės gyvenvietės kultūrinį sluoksnį su stulpavietėmis, židiniais, nenustatytos paskirties duobėmis, akmenų konstrukcijomis ir pavieniais radiniais, 53 II – III a. griautinius kapus su akmenų vainikais ar be jų ir 17 VI a. vidurio- VII a. griautinius kapus, 5 VIII-IX a griautinius kapus (*Butkus D.* Lazdininkų (Kalnalaukio) plokštinio kapinyno (Darbėnų apyl., Kretingos raj.) 1992 archeologinių tyrinėjimų ataskaita. Kretinga, 1993; *Butkus D.* Lazdininkų (Kalnalaukio) plokštinio kapinyno (Darbėnų apyl., Kretingos raj.) 1993 metų archeologinių kasinėjimų atskaita. Kretinga, 1996; *Butkus D.* Lazdininkų (Kalnalaukio) plokštinio kapinyno AR – 490 (Darbėnų sen., Kretingos raj. savivald., Klaipėdos aps.) 1997 m. archeologinių kasinėjimų atskaita. Kretinga, 1999; *Butkus D.* Lazdininkų (Kalnalaukio) senovės gyvenvietės ir kapinyno (Lazdininkų k., Darbėnų sen., Kretingos raj.) 2000 m. archeologinių tyrinėjimų atskaita. Kretinga, 2001; *Butkus D.* Lazdininkų (Kalnalaukio) senovės gyvenvietės ir kapinyno (Lazdininkų k., Darbėnų sen., Kretingos raj.) 2003 metų archeologijos tyrimo ataskaita. Kretinga, 2004; *Kanarskas J.* Lazdininkų, Kalnalaukio kapinyno (A1708), Lazdininkų k., Darbėnų s – ja, Kretingos r. sav., Klaipėdos aps., 2006 metų archeologijos tyrimų atskaita . Kretinga, 2006-2007; *Butkus D.* Lazdininkų, Kalnalaukio kapinyno (A1708), Kretingos r., 2007 metų archeologinių tyrinėjimų atskaita. Kretinga, 2008; *Butkus D.* Lazdininkų, Kalnalaukio kapinyno (A1708), Kretingos r., 2008 metų archeologinių tyrinėjimų atskaita. Kretinga, 2009).

1998 m. kapinyno žvalgomuosius archeologijos tyrimus vykdė archeologė dr. Audronė Bliujienė, kuri nustatė rytinę kapinyno ribą. Ji ištyrė 182,5 m² dydžio plotą, kuriamė rado 21 griautinį IV – VI a., 2 griautinius VII a. pradžios, 4 degintinius ir 1 simbolinį X – XII a. kapą (*Bliujienė A.* Lazdininkų (Kalnalaukio) kapinyno (Kretingos raj.) 1998 metų archeologinių tyrinėjimų atskaita. Vilnius, 1999).

Iš viso 1991 – 2008 metais kapinyne Kretingos muziejus ištyrė , įskaitant ir dr. A. Bluijienės tyrinėjimus, 1617,14 m² plotą, kuriame rastas ankstyvojo geležies amžiaus – senojo geležies amžiaus pradžios senovės gyvenvietės kultūrinis sluoksnis, 53 griaustiniai II – III a. kapai su akmenų vainikais, 21 griautinis IV-VI a. ir 19 VI a. vidurio - VII a. griautinių kapų, 5 VIII-IX a. griautiniai kapai, 4 degintiniai ir I simbolinis X-XII kapai.

2009 m. rugsėjo mén. 17 d. – spalio mén. 21 d Kretingos muziejaus organizuota archeologinė ekspedicija tēsė kapyno tyrinėjimus. Pagrindinis jų tikslas – išplėsti kapyno tyrinėjimus. Tyrinėjimai buvo vykdomi pagal 2009-07-31 parengtą projektą Nr. 191 „Lazdininkų, Kalnalaukio kapyno (A1708) , Kretingos r., tyrinėjimų programa 2009 metams“ (priedas Nr. 2), kurį svarstė ir patvirtino Mokslinė archeologijos komisija prie Kultūros paveldo departamento. Tyrinėjimų programą pagal tēstinį kultūrinės veiklos projektą „Lazdininkų (Kalnalaukio) kapyno /kultūros vertybė A1708, Darbėnų s – ja/ archeologiniai tyrinėjimai – vakarų baltų materialinės kultūros pažinimas ir išsaugojimas ateičiai“ finansavo Kretingos rajono savivaldybė ir Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos muziejinės veiklos dalinio finansavimo fondas.

Pagal Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos Kultūros paveldo departamento 2008-09-17 išduotą leidimą Nr. 191 (priedas Nr. 1) tyrimo darbams vadovavo archeologas, Kretingos muziejaus archeologijos skyriaus vedėjas Donatas Butkus. Ekspedicijos sudėtyje dirbo samdoma darbininkė J. Vilimienė, kuri atliko dalį preparavimo darbų. Tyrinėjimų darbe dalyvavo savanoriai Kęstutis Milašius, Petras Michniovės, Klaipėdos universiteto humanitarinių mokslų fakulteto Baltijos šalių istorijos magistrantūros studijų studentai.

Tyrimų metu naudotas metalo detektorius Garret ACE 250. Tyrimus fiksavo Donatas Butkus. Perkasos ir šurfo Nr.1 kampų pririšimą GIS koordinacių sitemoje atliko Marius Mockus, KU HMF Baltijos šalių istorijos magistrantūros studijų studentas (Klaipėdos Universiteto ir Kretingos muziejaus bendradarbiavimo sutarties pagrindu). Šurfo Nr.2 kampų pririšimą GIS koordinacių sitemoje atliko geodezininkas Saulius Lukaitis. Archeologinių tyrinėjimų medžiaga ir radiniai parvežti į Kretingos muziejų, kuriame archeologas D. Butkus atliko baigiamajį kai kurių radinių preparavimą ir pirmąjį konservavimą. Radiniai ir tyrimų medžiaga (brėžiniai , nuotraukos) perduoti saugoti į Kretingos muziejaus fondus (priedas Nr. 3), palaikų liekanos (dantų vainikai) perduoti antropologiniam tyrimui Vilniaus universiteto medicinos fakulteto anatomijos, histologijos ir antropologijos katedrai (priedas Nr. 4). Ataskaitą ruošė Kretingos muziejaus archeologijos skyriaus vedėjas Donatas Butkus, planus braižė D. Butkus, ortofoto planus atliko M. Mockus bei S. Lukaitis.

Ataskaitoje aprašomų kapų gyliai skaičiuojami nuo esamo žemės paviršiaus. Perkasų ir kapų aprašyme skliausteliuose įrašytas suvestinis perkasos arba kapo numeris, pradedant nuo

1940 m. tyrinėjimų. Radinių sąraše skliausteliuose pateikiamas suvestinis radinio numeris nuo 1991 m. Kretingos muziejaus tyrinėjimų, iškaitant ir dr. A. Bliujienės 1998 m. aptiktus radinius.

TYRINĖJIMŲ APRAŠYMAS

Perkasa Nr. 48 (139) (2-9 pav.; 1-36 nuotr.; radinių sąrašas Nr.1 - 22).

2009 m. ištirta viena perkasa Nr. 48 (139) ir du šurfai Nr. 1, 2. Perkasai Nr. 48 (139) (2 pav.; 1 nuotr.) parinktas plotas kapinyno P dalyje, tarp 2007 metais tirtos perkasos Nr. 45 (136) ir 2008 m. ištirtos perkasos Nr. 46 (137). Papildomai atidengtas perkasos Nr. 46 P kampus - kv. E, F – 4, 5 plotas, kur buvo užkonservuota neištirto kapo dėmė, ir tos pat perkasos PR dalis – kontrolinės juostos vieta kv. C, D – 5 ribose. Perkasos Nr. 48 PV kraštinę skiria 30 m nuo fermos teritoriją juosiančios tvoros.

Atmatuota perkasa yra pailga ŠR - PV kryptimi (20° - 200°) ir pradžioje buvo 8×2 m dydžio (2 nuotr.). Tyrinėjimų eigoje perkasa ŠR dalyje buvo išplatinta į PR per 1,50 m ir PV kryptimi per 2,70 m. PV dalyje perkasa išplatinta į ŠV kv. G – J ribose per 3 m į ŠV, t.y. 16 m^2 ploto perkasa Nr. 48 išplatinta iki bendro $34,45\text{ m}^2$ ploto.. Perkasos PR, ilgoji, kraštinė pažymėta iš ŠR į PV raidėmis C, D, E, F, G, H, I, J. Perkasos plotis iš ŠV į PR pažymėtas skaičiais nuo 3 iki 7, išplatintoje ŠR dalyje – papildomais skaičiais 8, 9. Papildomai primatuoto ploto kvadratai pažymėti tomis pat raidėmis ir skaičiais, t.y. visai perkasai žymėti panaudota perkasos Nr. 46 kvadratų numeracija pratęsiant ją atitinkamomis kryptimis. Taip pasielgta dėl 2008 m. aptiktų ir dėl įvairių aplinkybių nebaigtų terti objektų, kurie paėjo už perkasos Nr.46 ribų. Jų tąsa ir išryškėjo naujosios perkasos plote.

Perkasa patikrinta su metalo ieškikliu. Nuimta velėna ir armuo 30 - 35cm storio. Šalinant armenį, kv. D, E-5, 6 20–30 cm gylyje aptikta lankinės segės žalvarinė buoželė (12-1 nuotr.; žr. radinių sąrašą, poz. 1).

Perkasoje Nr. 48 ištirti griautinis moters *kapas Nr. 102*, griautinis vaiko *kapas Nr. 103*, ir griautinis vyro *kapas Nr. 104*. Kapų duobių kontūrai išryškėjo ižemyje 30 - 35 cm gylyje. Išimtį sudarė kapas Nr. 102, kurio kontūrai išryškėjo 55 cm gylyje, nukasius perkastos pilkšvos žemės sluoksnį. Ižemis perkasos plote – smėlis, vietomis su žvyro priemaišomis.

Sodybos savininkės B.Milašienės tvirtinimu kapinyno teritorija iki įtraukiant į paminklinę zoną šioje vietoje buvo ariama. Gruntą apibūdino kaip klampų, nes ilgai laikydagosi drėgmė. Tai apsunkindavo žemės įdirbimą.

Iš viso perkasoje Nr.48 atidengtas $34,45\text{ m}^2$ plotas, kuriame ištirti 3 griautiniai kapai – 1 moters, 1 vyro ir 1 vaiko. Be to, perkasos plote susidurta su dviem duobėmis Nr.1 ir Nr.2, kurių paskirties ir chronologijos nepavyko nustatyti.

Preliminariais duomenimis kapai datuojami VI a. antraja puse.

Griautinis moters kapas Nr. 102 (4, 5 pav.; 4-6 – 8-12 nuotr.; rad. sār. 2 - 7)

Perkasos kv. F-4 - 6 ribose 55 cm gylyje išryškėjo 2,50 m ilgio ir iki 60 cm pločio kapo duobės kontūrai. Pradinėje tyrimų stadioje konstatuota, kad kapo duobė kasta ŠV - PR (310° - 130°) kryptimi. Duobės ŠV galas – stačiakampis, o PR galas užapvalintais kampais. Kontūro ribose, jo PR ir ŠV dalyse dengęsi stambūs akmenys. PR dalyje, kv. F-6 P kampe, rastas 37x42x25 cm dydžio akmuo dengęsi 23 cm gylyje ir buvo galutinai išpreparuotas 48 cm gylyje. Kiek į PR nuo pastarojo 36 – 48 cm gylyje fiksuotas 18x12x8 cm dydžio akmuo. Likę įvairaus dydžio lauko rieduliai aptikti kv. F-4, 5 sandūroje (22x18x15 cm dydžio dengęsi jau 30 cm gylyje) bei kv. F-5 plote (10x12x4 cm ir du mažesni 40–50 cm gylyje). Iškėlus akmenis, kapas buvo preparuotas iki buvo aptiktos įkapės ir pasiekta dugnas: 85 cm gylis fiksuotas PR dalyje, 89 cm gylis nustatytas ŠV dalyje. Kapo duobė užpildyta tamsesne be degesių žeme. Griaučių liekanų nerasta.

Pasiekus kapo dugną nustatyta, kad mirusioji palaidota ŠV – PR (290° - 110°) kryptimi iškastoje 85 - 89 cm gylio duobėje, 2,36 m ilgio ir 0,56 – 0,60 m pločio skobtiniame karste. Jo ŠR dalis dviejose vietose paremta dviem nedideliais akmenimis: 1) 10x7x9cm (kv. F-5, gylis 57 cm); 2) 7x4x3 cm (kv. F-6, gylis 85 cm). Atskirų įkapių, būdingų moters palaidojimui, vieta kape leidžia teigti, kad mirusioji laidota galva į ŠV (290°). Įkapių fragmentiškumą, t.y. bent kiek svarbesnių papuošalų nebuvinamą kape lėmė, matomai, vėlesnis, nenustatytu laiku įvykdytas, kapo perkasimas ar kokios kitos priežastys.

Radiniai. Įkapės rastos skobtiniame karste, 80 – 87 cm gylyje. Jos būdingos griautiniams moters kapui ir išpreparuotos karsto plote. ŠV kapo dalyje, mirusiosios galvūgalio dešinėje, 15 cm nuo karsto ŠV galo, 83 cm gylyje aptiktas gintarinis verpstukas. Jis gulėjo ant plokštumos, pasviręs į ŠR. 10 cm toliau nuo verpstuko į PR ir 10 cm nuo kapo PV sienelės į ŠV, 12 cm skersmens plotelyje susidurta su miniatiūrinio keramikinio puodelio liekanomis. Ištežusio puodelio fragmentai rasti 83 – 87 cm gylyje. Jo dydžio ir formos dėl fragmentišumo nepavyko nustatyti. Viršugalvio srityje, kapo išilginės linijos vietoje 85 cm gylyje rasti tošinio cilindrinio (?) dirbinio fragmentai ir, kiek toliau į ŠR, 17 cm nuo karsto ŠV galo, lazdelinio geležinio smeigtuko adata. 19 cm toliau nuo smeigtuko kojūgalio link ir 21–24 cm nuo karsto sienelės į kapo vidų užfiksuotos žalvarinės įvijėlės. Jos smulkios, sunykusios. Panaši sunykusi įvija ar jų grupė aptikta toje pat ŠR karsto dalyje, ties jo pakraščiu 80 cm gylyje. Antroji įvijėlių grupė nutolusi nuo pirmosios per 75 cm į R. Vienintėlis, kiek stambesnis, žalvarinis papuošalas – įvijinės žiedas rastas 83 cm gylyje, kapo išilginės linijos vietoje, nutolęs nuo antrosios žalvarinių įvijėlių grupės per 31 cm. Nuo žiedo iki karsto PR galo fiksuotas 1,11 cm atstumas. Žiedo vieta kape leidžia teigti, kad jis rastas mirusiosios klubų srityje, nenustatytos rankos vietoje.

Iš negausių įkapių galima spręsti, kad kape pagal griautinio kapo tradicijas palaidota galva į Š moteriškos lyties ir nenustatyto amžiaus asmuo. Jai į karstą galvūgalio srityje buvo padėtos moterims būdingos įkapės: gintarinis verpstukas bei puodelis. Šių įkapių vieta tradicinė šios kapinyno dalies moterų kapams. Moters drabužis galėjo būti papuoštas žalvarinėmis įvijėlėmis. Iš papuošalų išliko geležinio lazdelinio smeigtuko adata galvos srityje ir, šalimais, tošinio dirbinėlio, neaiškios paskirties, spėjama, dekoruoto (?) žalvariu, liekanos. Moters rankos ar bent viena ranga su žalvariniu įvijiniu žiedu buvo padėta klubų srityje.

Negausūs duomenys verčia pasiremti geriau išlikusių aplinkinių tyrinėtų palaidojimų įkapių kompleksų datavimu ir priskirti ištirtą moters kapą VI a. antrajai pusei.

Griautinis vaiko kapas Nr. 103 (4, 6 pav; 5, 13–21 nuotr.; rad. sər. 8 - 13)

Pašalinus velėną ir armenį iš perkaso, ties perkaso ŠV pakraščiu, kv. D-6, smėlingame ižemyje 30 cm gylyje, išryškėjo kapo duobės kontūras. Jis paėjo po ŠV perkaso sieną. Pilnai kapo duobės kontūras atidengtas atlikus išpjovą kontrolinėje juoste, kv. D-5 plote.

30 cm gylyje atidengtas tamsesne dėme išsiskiriantis kapo duobės kontūras buvo orientuotas ŠV – PR (300° - 120°) kryptimi. Skobtinio karsto kontūras kaip siaura sutrešusios medienos juostelė išryškėjo 50 cm gylyje. Jo dydis $1,25 \times 0,30$ - 40 cm. Karstas stačiakampio formos, galai tiesūs. Kapo duobės dugnas pasiekta 63 cm gylyje. Iš griaučių liekanų 60 cm gylyje karsto ŠV dalyje atidengti dantų vainikai. Pastarųjų vieta karste ir atskirų įkapių padėtis leidžia tvirtinti, kad nenustatytos lyties vaikas buvo palaidotas skobtiniam karste pagal griautinio kapo tradicijas aukštelninkas, galva į ŠV - 300° kryptimi. Rankų padėtis nenustatyta,

Akmenys karstui paremti nepanaudoti.

Radiniai. Kapas išsiskyrė įkapių gausa. Viena grupė įkapių aptikta mirusiojo galvūgalyje, išilginės linijos vietoje, 12 cm atstumu nuo karsto ŠV galo. Pradžioje 55 cm gylyje aptikta kreminės spalvos titnago nuoskala. Nukėlus radinėli, kiek giliau, 60 cm gylyje išpreparuotas miniatiūrinis puodelis. Puodelis, 7 cm aukščio ir 7 cm skersmens dugneliu, nežymiai profiliuota sienele, kiek deformuotas, rastas paviršės ant šono, anga į PV.

Likusios įkapės aptiktos 25 cm toliau nuo puodelio į PR, mirusiojo galvos – krūtinės srityje, abipus kapo išilginės linijos (kv. D – 6), 25 – 30 cm ilgio plote. Prastai išlikusių dantų vainikų vietoje bei greta jų pastebėtos vėrinio liekanos - sunykusios žalvarinės įvijėlės bei du dvigubo nupjauto kūgio formos gintariniai karoliukai. Pastarieji aptiki dantų vainikų išorėje, 6 cm atstumu vienas nuo kito, o žalvarinės įvijėlės fiksujotos tarp jų. Dantų vainikų liekanos perduotos antropologiniam tyrimui (priedas Nr.4).

Krūtinės - juosmens srityje rastos likusios įkapės. Skobtinio karsto dugne, 63 cm gylyje aptikta lankinė laiptelinė segė, 4,5 cm ilgio ir 6 cm pločio, su dvigubais žiedeliais įvijų galuose. Segė išpreparuota 6 cm nuo dantų vainiką į PR, skersai krūtinės, kojele į kapo vidų, į PV pusę. Nežymūs audinio fragmentai vidinėje segės pusėje rodytų, kad ja buvo susegtas drabužis ar kokia medžiagos skepeta. Įkapių kompleksą papildo geležinis peiliukas, palenkta nugarėle, 9 cm ilgio, gulėjės smaigaliu į kojūgalį, ašmenimis į kapo išorę. Peiliukas aptiktas 62 cm gylyje greta segės PR įvijos, kiek toliau nuo segės į ŠR, mirusiojo krūtinės kaireje.

Įkapių kompleksu palydėtas mirusysis – nenustatyto lyties vaikas, palaidotas, matomai, VI a. viduryje – antroje pusėje. Šiam laikotarpiui būdinga tarp įkapių aptikta žalvarinė laiptelinė segė (4,5x6 cm dydžio, su 2 laipteliais ant kojelės, vienu ant liemenėlio, virš segės įvijos, bei dviem porom žiedelių įvijos galuose). Panašias seges archeologas A. Tautavičius priskyrė I grupei, paplitusiai VI a.

Griautinis vyro kapas Nr. 104 (4, 7pav.; 5, 22 – 25 nuotr.; rad. sār. 14 - 22)

Perkasos Nr.48 kv. C, D – 7 ribose, pasiekius įžemį 38 cm gylyje, išryškėjo kapo Nr.104 duobės kontūras bei duobe Nr.2 (lauko Nr.105) įvardinto objekto kontūras. Pastarasis dengësi kv. D, E – 7, per 15 – 40 cm į PV nuo kapo Nr.104. Perkasą išplatinus PR kryptimi, kapo Nr.104 duobės kontūras, 2,30x0,60 m dydžio, pilnai atidengtas kv. C, D – 7 – 9 ribose. Jis buvo orientuotas ŠV – PR (280° - 100°) kryptimi. Skutamo kapo duobės kontūro ribose, jo PR dalyje, susidurta su stambiu rieduliu 29x17x27 cm dydžio, kuris dengësi 27 - 58 cm gylyje. Kapo PR dalis ties sandūra su perkasos PER siena tarsi perkasta, nes duobės kontūras nutrūksta. Gali būti, kad buvo kasta duobė vėlesniams palaidojimui, kurio kontūras fiksuotas perkasos PR sienos išklotinėje. Likusioje kapo duobės kontūro dalyje preparavimo eigoje susidurta su mažesniais akmenimis, kurių dalies paskirtis buvo paremti skobtinį karstą. Kapo duobės dugnas pasiekitas 62 cm gylyje PR dalyje – 69 cm gylyje ŠV dalyje. PV kapo duobės pakraštyje karstui paremti panaudoti: kv. D – 8 akmuo 10x9x3,5 cm dydžio (atsidengimo gylis 51 – 57 cm); kv. D – 7 kampuotas akmuo (skeltas?) 9x7x8 cm dydžio (atidengtas 47 – 56 cm gylyje); kv. D, C – 7 sandūroje, karsto ŠV gale 8x7x4 cm dydžio (atidengtas 53 -58 cm gylyje). Priešingame, ŠR kapo šone, kv. C – 8, 9 sandūroje 11x9x6 cm akmuo atidengtas 56 – 65 cm gylyje. Likę akmenys galėjo patekti į kapo duobės užpildą arba buvo fiksuoti dugne, šioje vietoje kiek akmeningesnio įžemio grunte.

Kape griaučių liekanų nerasta. Pagal griautiniam kapui charakteringą įkapių vietą kape spręsta, kad mirusysis, šiuo atveju vyras, laidotas galva į ŠV - 280° kryptimi.

Radiniai. Įkapės išliko mirusiojo galvūgalyje (fragmentuotas miniatiūrinis lipdytinis puodelis) ir juosmens srityje. Pagrindinė visai deformuoto puodelio dalis rasta galvūgalio srityje, kapo išilginės linijos vietoje, 35 cm atstumu nuo kapo ŠV galo ir 66 cm gylyje. Šioje vietoje 12x13 cm plotelyje aptiktas puodelio dugnelio – sienelės fragmentas. Likusios 7 - 8 cm aukščio ir 6 cm skersmens dugneliu puodelio pabirusios liekanos įvairaus dydžio fragmentais išpreparuotos kv. C – 7 ribose, į ŠV, ŠR ir PR nuo pagrindinio puodelio fragmento, 60 – 66 cm gylyje. Tame pat kvadrate, kapo duobės kontūro ŠR pakraštyje rasta šukė nuo storasienio lipdytinio puodo, 2,3x1,8x0,9 cm dydžio. Tai atsitiktinis radinys, papuoless iš suardyto kapo ar nenustatyto laikotarpio gyvenvietės apnaikinto viršutinio horizonto.

Antroji įkapių grupė rasta mirusiojo juosmens dešinėje, 1,25 cm nuo puodelio kojūgalio link ir 15 cm nuo PV kapo duobės krašto išilginės linijos kryptimi. Čia 55 – 63 cm gylyje, ant skobtinio karsto sienelės, skersai karsto gulėjo žalvarinė diržo sagtis, su apkalu diržui įtvirtinti, ir, greta sagties, diržo galo apkalas, užapvalinta dalimi į kapo vidų. 25 cm nuo diržo galo apkalo kapo išilginės linijos pusėn kojūgalio kryptimi, kapo vidury rastas žalvarinis įvijinis žiedas, atidengtas 61 – 62 cm gylyje. Tarp diržo galo apkalo ir žiedo, pusiaukeleje, 65 cm gylyje gulėjo peilio (?) rankenos galo geležinis lenktas apkalas (lauko invent. Nr. 16). Nuo įvijinio žiedo 30 cm kapo išilgine linija galvūgalio kryptimi 64 cm gylyje pasimatė visai sunykusio žalvarinio apkaliuko pėdsakai. Iš geležinių dirbinių 68 cm gylyje rasta geležinės ylos liekana. Jos vieta fiksuota kapo išilginės linijos vietoje, 45 cm nuo žalvarinio apkaliuko galvūgalio kryptimi. Likę trys geležinio dirbinio fragmentai, galimai nuo vienašmenio kalavijo ar panašaus ginklo, aptikti 60 – 66 cm gylyje įvairose kapo vietose – mirusiojo galvos – krūtinės srityje. 30 cm nuo miniatiūrinio puodelio radimo vietas į ŠR ir 13 cm nuo ŠR kapo duobės pakraščio 60 - 61 cm gylyje susidurta su stambesniu pirmuoju 5,7x3,2x0,8 cm dydžio fragmentu (lauko invent. Nr. 15/1), kuris yra geležtės viršūnė, deformuota geležies korozijos produkto - šašo. Likę du fragmentai (2,2x1,8 cm ir 5x1x1,2 cm), priskirtini įkotei, rasti atitinkamai 55 cm ir 65 cm nuo pirmojo fragmento kojūgalio kryptimi, kapo išilginės linijos vietoje ir į ŠR nuo jos. Abu fragmentus skiria 10 cm atstumas. Iš detalių vienašmenio kalavijo fragmentų radimo vietų aprašymo galima pastebėti, kad kape rasta tik mažoji dalis geležtės liekanų. Atskirų įkapių fragmentišumas, jų chaotiška vieta kape lyg ir patvirtintų, kad kapas nenustatytu laiku buvo atidengtas. Panašus atvejis fiksuotas 2007 m. perkasoje Nr. 45 ištirtame vyro kape Nr. 9, kur vienašmenis kalavijas tai pat rastas išlikęs kelių menkų fragmentų pavidalu. Šie sutapimai (laidojimo kryptis, panaši dalies įkapių vieta kape, ginklų (viennašmenių kalavijų) fragmentišumas leidžia vertinti abu kapus chronologiškai kaip vienalaikius, skiriamus VI a. viduriui – antrajai pusei.

Mirusysis, galimai vyriškos lyties asmuo, palaidotas pagal griautinio kapo tradicijas skobtiniame karste su įkape galvūgalio srityje (keramikinis puodelis), sujuostas diržu per juosmenį, ištiesta ir kiek sulenkta ranka dubens - šlaunikaulių srityje (žiedas). Ginklas (vienasmenis kalavijas) buvęs padėtas, spėjama iš fragmentų, mirusiojo kairėje.

Duobė Nr. 1 (buvių lauko Nr. 103) (4, 8 pav.; 4, 6, 8 – 10 nuotr.)

Tarp kapų Nr. 102 ir Nr. 103 (lauko Nr.106) ištirta duobė Nr.1, kuriai tyrimų metu buvo priskirtas lauko Nr.103. Nuo kapo Nr.102 duobė Nr.1 skyrė 30 cm atstumas, nuo kapo Nr.103 – 40 - 60 cm. Už 30 cm į Š 2008 m. ištirtas griautinis moters kapas Nr. 92 (perkasa Nr.46).

Duobės dėmės kontūras išryškėjo kaip pailga tasmių maišytų žemiu dėmė, 1,20x0,68 m dydžio, kv. E - 4 – 6 ribose 41 cm gylyje. Ji kiek platesnė ŠV dalyje – čia jos plotis siekia iki 80 cm. Duobė orientuota ŠV – PR (290° - 110°) kryptimi. Preparavimo eigoje dėmės plote, jos ŠV dalyje, jau 24 - 33 cm gylyje dengėsi įvairaus dydžio lauko rieduliai. Kontūro V kampą, kv. E - 4 P dalyje, tarsi ribojo 30x23x35 cm dydžio akmuo, kurio pagrindas fiksotas 68 cm gylyje. Kiek toliau į PR nuo jo, už 12 - 22 cm, kv. E - 5 ploto ŠV dalyje, atidengta dviejų akmenų, panašių savo dydžiais (26x25x17 cm, 20x12x13) ir krautų vienas ant kito, grupė. Apatinio akmens pagrindas fiksotas 48 cm gylyje. Duobės kontūro ŠV dalyje 45 cm gylyje išryškėjo perdegusių angliukų juosta, 1,5 cm pločio ir 45 cm ilgio, nusitėsus 18–20 cm atstumu nuo duobės kontūro ŠV pakraščio ir, tarsi atkartojanti duobės kontūro ŠV dalies formą, nusitėsė PR kryptimi. Nukėlus akmenis atliktas duobės išilginis pjūvis ŠV – PR kryptimi. Duobės dugnas pasiekitas 90 cm gylyje nuo esamo žemės paviršiaus. Duobės užpildas yra juosvos spalvos žemės, kuriame pasitaikė pavieniai lauko rieduliukai ir pora nuoskalų, 4,5 – 10x3,5 – 8x3 – 7 cm dydžio. Užpilde rasta ir nedidelė konkrecija – smėlio gabaliukas, surištas karbonatais. Nustatyta, kad perdegusių angliukų sluoksnis tėsiasi 10 cm atstumu palei nuožulnią ŠV duobės sienelę, atkartodamas jos formą, ir pasibaigia 80 cm gylyje. Angliukų tyrimams surinkti dėl jų birumo nepavyko. Jokių radinių duobėje nerasta.

Konstatuota, kad tai ne kapavietė. Duobės Nr.1 paskirtis ir chronologija nenustatyta.

Duobė Nr. 2 (buvių lauko Nr.105) (4, 8 pav.; 5, 6, 22, 23 nuotr.)

Duobės Nr. 2 dėmės kontūras išryškėjo kv. D, E – 7, 8 sandūroje, šalia griautinio vyro kapo Nr. 104, nutolęs į P nuo pastarojo per 10 - 40 cm. Tyrimų eigoje jai priskirtas lauko Nr. 105.

Duobės kontūras išryškėjo kaip pailga plati tamšią maišytą žemį dėmė (apie 1,46x1 m) perkasos įžemyje, 36 cm gylyje. Duobės tikrosios ribos paaiškėjo 61 cm gylyje nuo žemės paviršiaus. Ji buvo 1,35x0,70 m dydžio, pailga PV – ŠR (250° - 70°) kryptimi. Duobės centrinėje dalyje, kv. D, E – 7, 8 sandūroje 50 – 64 cm gylyje konstatuoti akmenys. Kv. E, D – 7 sandūroje 50 cm gylyje pradėjo dengtis 21x15x13 cm dydžio lauko riedulys, kurio pagrindas fiksotas 64 cm gylyje. Likusieji akmenys smulkesni, dengęsi 59–60 cm gylyje apie stambesnijį, aukščiau aprašytą akmenį. I Š nuo didžiojo akmens, kv. D-7, išpreparuota 7-8x5–8x 3–6 cm dydžio 3 lauko rieduliukų grupė, išsidėsčiusi Š - P kryptimi 17x10 cm plote. Likę paskiri akmenys dengęsi ties didžiojo akmens ŠV galu (kv. E, D – 7 sandūroje, 8x7x5 cm dydžio) ir P šonu (kv. E – 7 kampe, 8x6x5 cm dydžio). Nukėlus užfiksotus akmenis, duobė išpreparuota. Konstatuota, kad duobės sienelės nuožulnios, dugnas nelygus, pasiekta 83 cm gylyje. Angliukų ar kokių nors kitų radinių neaptikta.

Duobės Nr.2 (lauko Nr.105) paskirtis ir chronologija nenustatyta.

Šurfas Nr.1 (2, 3A, 3B, 11 pav.; 37 – 51, 51a-e, 52 - 59 nuotr., radinių sąrašas Nr.23-52; atsitiktinių radinių sąr. 1 - 185).

2009 m. kapyno tyrinėjimų eigoje susidarė palanki situacija atliki R ir ŠR saugomos kapyno dalies bei jos ŠR prieigų, patenkančių į fizinės apsaugos ir vizualinės apsaugos zonas, elektroninę žvalgybą. Atkreiptas dėmesys į tai, kad visas žvalgomas plotas, turintis saugomos teritorijos statusą, yra naudojamas žemės ūkio reikmėms – pastoviai ariamas, auginamos grūdinės kultūros. Apsispręsti vertė tai, kad 1998 metais nebuvo galimybės atliki jau tuo metu artos nurodytos teritorijos elektroninės žvalgybos. Laukas buvo apsėtas javais. Ši priežastis 1998 m. privertė žvalgomąsias perkasas išdėstyti palei lauko ŠV ir ŠR (perkasos Nr. XXXIV, XXXV) pakraščius, ganyklos teritorijoje. Tyrimų išvados lėmė, kad ariama teritorijos dalis 2004 m. buvo įtraukta į saugomą zoną dėl V a. būdingų palaidojimų, apdėtų akmenų vainikais, kurie nusitęsė aprašyto lauko pusėn. Buvo tikėtasi, kad tai padės apsaugoti nuo tolimesnio ardymo 2004 m. į apsaugos zoną įtrauktą kapyno teritorijos dalį.

Po 2004 m. susiklosčiusi paminklosauginė situacija vertė išsiaiškinti ardymų mastą ir pagal galimybes patikslinti nurodytos kapyno dalies chronologinius rėmus. Elektroninė žvalgyba atlikta tuo metu, kai minima teritorijos dalis dar nebuvo suarta, laukas buvo paliktas su ražiena. Žvalgymų metu buvo renkama tik armens gylyje randami dirbiniai. Surinkta 185 vnt. radinių, įvairaus stovio ir gan plataus chronologinio spektro. Žvalgymų metu teko ištirti grupės radinių dislokaciją šurfo pagalba.

Šurfas Nr.1 iškastas už R saugomos kapyno teritorijos ribų, fizinės apsaugos zonoje, pastoviai artame lauke. Vieta šurfui parinkta neatsitiktinai. Elektroninės žvalgybos metu buvo iškeltas 5 juostinių apyrankių kompleksas iš 20 – 30 cm gylio. Nusprendus radinio vietą ištirti šurfo pagalba, atmatuotas 1x1 m dydžio šurfas. Tyrimų eigoje šurfo plotas buvo plečiamas PV ir PR kryptimis. Nustatyta, kad nuo šurfo Š kampo iki ariamo lauko ŠV pakraščio yra 37,30 m atstumas, o nuo to paties šurfo Š kampo iki lauko ŠR krašto yra 94 m. Pažymėtina, kad tai žemiausia saugomos pagrindinės kapyno teritorijos atžvilgiu vieta, kuri praeityje nenustatytu laiku galėjo būti apsemta vandens. Tai netiesiogiai patvirtintų įžemio gruntas – tamsiai rudas stambiagrūdis smėlis, su geležingais intarpais, vietomis pereinantis į pilkšvą suplautą smėlį. Gruntas būdingas praeityje buvusioms drėgnoms vietoms.

Tyrimų eigoje M.Mockus (Klaipėdos universitetas) tacheometru išmatavo šurfo Nr.2 kampų metrines koordinates 1994 m. Lietuvos koordinačių sistemoje. Jos pateiktos sekančioje lentelėje:

1	X=325865,218	Y=6212177,741	abs/h 20,132
2	X=325864,173	Y=6212176,023	abs/h 20,129
3	X=325864,798	Y=6212175,612	abs/h 20, 125
4	X=325865,848	Y=6212175,569	abs/h 20, 131
5	X=325866,747	Y=6212176,185	abs/h 20, 130
6	X=325867,113	Y=6212177,008	abs/h 20, 122

Kampų koordinatės (įmanomos kraštinių ilgio paklaidos) atspindi šurfo Nr.1 konfigūraciją prieš laužytos PR kraštinės išplatinimą PR kryptimi. Išplatinimas buvo reikalingas galutinai atidengti kapo Nr.106 dalį, paėjusią šurfo PR sienelės pusę. Permatuoti dalies šurfo Nr.1 kampų koordinačių pakitimus nebuvo galimybės, nes nepavyko dar kartą gauti matavimo technikos.

Šurfas suskirstytas 1x1 m dydžio kvadratais, juos įvardijant skaičiais (1, 2) iš ŠV į PR ir lotyniškos abécélės raidėmis (A, B) iš ŠR į PV. Šurfas ŠV kraštine yra orientuotas ŠR – PV (20° - 200°) kryptimi. Šurfe fiksotas ŠV ir PR sienų išklotinės bei planas 38 - 44 cm gylyje.

Šalinant armenį šurfo Nr.1 ploto PR ir ŠV dalyse susidurta su atsitiktiniais radiniai. Šurfo PR dalies kv. A - 2, jau 15 - 30 cm gylyje, aptiki: mėlynos spalvos stiklinis daugiakampus karolis (žr. radinių sąrašą, lauko inventoriaus Nr.23) ir plokštelinės (?) ažūrinės žalvarinės segės fragmentas (lauko invent. Nr.24). Šurfo ŠV dalies kv. A – 1 ir kv. B – 1, atitinkamai 20 – 30 cm gylyje rasti makščių apkalų fragmentai (lauko invent. Nr.26) ir geležinio peiliuko fragmentas (lauko invent. Nr.25). Šurfas gilintas iki 35 - 38 cm gylio, kuriamai galutinai išryškėjo kapų duobių kontūrai. Jie išsiskyrė tamsiai pilkšvu smėlingu užpildu įžemyje - tamsiai rudo

stambiagrūdžio smėlio, vietomis pereinančio į pilkšvą smėlį, fone. Paaiškėjo, kad šurfo plote dengiasi trys kapai. Iš jų vienas, kuriam tyrimų eigoje buvo suteiktas lauko Nr. 2, išryškėjo kv. A, B – 1, 2. Kapo Nr.2 duobės kontūras buvo orientuotas PV – ŠR (250° - 70°) kryptimi. Dalis kapo paėjo po PV perkasos siena kv. B – 1, dėl ko šurfo plotas platintas PV kryptimi. Dėl tos pačios priežasties šurfas kv. A, B – 2 ribose platintas PR kryptimi per 60 cm, kad būtų galima ištirti PR kapo Nr.1 (ataskaitos Nr. 106) dalį, o vėliau ir kapą Nr. 3 (ataskaitos Nr. 106).

Bendras kasto šurfo Nr. 1 plotas lygus $6,9 \text{ m}^2$. Jame ištirti 3 griautiniai kapai: dvieju moterų (Nr. 105 - lauko Nr. 2 ir Nr. 106 - lauko Nr. 3) ir vienas vyro (Nr. 107 - lauko Nr.1).

Griautinis moters kapas Nr. 105 (513) (10, 11 pav.; 41 – 47, 51-1 nuotr.; rad. sār. 27- 41)

Šurfo Nr.1 ŠV dalyje, kv. A, B – 1, A – 2 plote, 35 cm gylyje tamsesne pilkšva spalva išryškėjo kapo Nr. 105 (lauko Nr.2) duobės užapvalintais galais kontūras. Jo ilgis 2,20 m, plotis – 50 cm. Kasant duobę šiam palaidojimui, kv A – 1,2 sandūroje dalinai perkastas kapas Nr. 107 bei apnaikinta kapo Nr.106 ŠV dalis. Dugnas pasiektais 43 cm gylyje. Duobė orientuota PV – ŠR (250° - 70°) kryptimi. Iš griaučių išliko tik dantų vainikai, aptikti 39 – 42 cm gylyje kapo duobės PV dalyje, išilginės linijos vietoje, apie 50 – 55 cm nuo kapo duobės PV galo į ŠR. Dantų vainikai perduoti antropologiniam tyrimui (priedas Nr.4).

Sprendžiant iš įkapių paskirties ir jų išdėstymo tvarkos bei dantų vainikų padėties, mirusioji palaidota 50 cm pločio skobtiniame karste aukštielninka, galva į PV (250°) kryptimi, ištestomis rankomis ir kojomis. Kapo duobė 43 cm gylio.

Radiniai. Kapas išsiskyrė įkapių gausa. Mirusioji palaidota su dviem kryžiniais IV tipo žalvariniais smeigtais. Jų paviršius klotas sidabro (?) plokštete ir konusėliais. Abu smeigtai įdėti į kapą sulaužyti. Ant smeigtų galvučių pastebėti nežymūs audinių fragmentai. Vienas iš smeigtų rastas 38 cm gylyje krūtinės srityje, šalia dantų vainikų, paguldytas konusėliais į viršų, adatos likučiu į galvūgalio pusę. Nulaužtoji adatos dalis gulėjo smeigtuko ŠV pusėje, palenkta dalimi į galvūgalį (lauko invent. Nr.29). Antrasis smeigtas rastas 42 cm gylyje, kiek toliau nuo pirmojo, nuo dantų vainikų į ŠV (lauko invent. Nr.27). Smeigto viršutinė dalis buvo padėta konusėliais į kapo duobės dugną, nulaužtaja dalimi į galvūgalio pusę. Likusi smeigto dalis, t.y. adata su smeigto galvutės apatine dalimi, surasta kiek atokiau, 30 cm toliau į ŠV, galvūgalio srityje. Nulaužtasis fragmentas gulėjo 42 cm gylyje adata į ŠR. Kiek toliau į ŠV nuo smeigto adatos ir aukščiau, 36 cm gylyje susidurta su plokštelinės segės fragmentu – U raidės formos stovu adatai tvirtinti. Plotelyje apie dantų vainikus, laikrodžio rodyklės kryptimi, konstatuotos antkaklės (?), vytos iš trijų plonų žalvarinių vielučių, nežymus fragmentas, išpreparuotos žiedinės žalvarinės

įvijos, suvertos ant virvutės, bei medinis mineralizuotas geležinės ylos(?) kotelis. Kapo duobės PR pakraštyje, mirusiosios galvūgalio dešinėje 36 cm gylyje aptikta titnago nuoskala.

Kapo duobės ŠV pakraštyje, mirusiosios kairiosios ištiestos rankos vietoje aptiktos penkios statmenos juostinės žalvarinės apyrankės, pusapvalio pjūvio, ornamentuotu paviršiumi. Apyrankės skirtingo skersmens, išdėstytois plaštakos link, t.y. kojūgalio pusėn, mažėjančio skersmens tvarka. Po apyrankėm užsikonservavo vilnonio (?) audinio fragmentas. Apyrankės iškeltos iš 38 cm gylio. Mirusiosios kairėje ir kiek arčiau išilginės linijos, atitinkamai 15 ir 20 cm kojūgalio kryptimi, išpreparuoti du įvijiniai žiedai. Vienas iš jų masivus, suktas iš apskrito pjūvio vielos, plonėjančios į galus, rastas aukščiau apyrankių, priklausytų dalinai suardytam vyro kapui Nr.106 (lauko Nr.1). Antrojo, visai sunykusio, nepavyko nei apmatuoti, nei iškelti. Galima spėti, kad mūvėtas ant kairės(?) rankos piršto.

Įkapų gausa, jų vieta kape rodo, kad moteris, kol kas nenustatyto amžiaus, palaidota pagal griautinio kapo tradicijas su jai skirtais papuošalais: dviem kryžiniais, dėl nežinomų priežasčių sulaužytais, smeigtais, penkiomis masiviomis apyrankėmis ant kairės rankos bei eile smulkesnių papuošalų bei dirbinių. Kape nerasta puodelių. Neaišku, ar dalis dirbinių ar jų fragmentų priklausė moters kapui. Galima kelti prielaida, kad, ruošiant vietą palaidojimui, jie pateko iš suardytų kapų.

Ištirtas moters įkapių kompleksas priklausytų kuršių diduomenės atstovei, kuri, remiantis kryžinių smeigtų ir juostinių apyrankių datavimu, buvo palaidota X a. pabaigoje – XI a. pradžioje.

Griautinis moters kapas Nr. 106 (514) 10, 11 pav.; 41, 42; 48 nuotr.; rad. sār. 42-47)

Kapas su moteriai būdingomis įkapėmis aptiktas kv. B – 1, 2 sandūroje. 38 cm gylyje išryškėjo kapo duobės kontūras ir du miniatūriniai puodeliai kontūro ŠV dalyje, 38 cm gylyje. Tyrimų pradžioje miniatūriniai puodeliai priskirti moters kapui Nr.105 (lauko Nr.2). Vėlesnėje preparavimo stadioje nustatyti skobtinio karsto, 55 cm pločio, tamsus sutrešusios medienos pėdsakas. Kapas paėjo po šurfo PR siena. Šurfas išplatintas 60 cm PR kryptimi. Pasikeitus įžeminiui, kuris perėjo į pilkšvą smėlį, kapo duobės kontūras pasidarė neatsekamas. Iš surastų sunykusių įkapių liekanų buvo nustatyta kapo vieta. Paaiškėjo, kad duobė kasta ŠV – PR (290° - 110°) kryptimi. Kapo duobės dugnas, gana lėkštas, pasiektais 43 cm gylyje. Kapo ŠV galas apnaikintas ruošiant vietą kapui Nr.105. Duobė buvusi užpildyta tamsesne pilkšva žeme. Griaučiai neišliko. Dirbiniai ir jų išdėstymo tvarka kape būdinga griautiniams moterų kapams. Mirusioji laidota galva į ŠV - 290° kryptimi.

Radiniai. Su pirmosiomis įkapėmis susidurta mirusiosios galvūgalyje. Tai du miniatiūriniai lipdytiniai puodeliai, padėti vienas nuo kito per 20 cm atstumą 38 cm gylyje. PV puodelis surastas 44 cm nuo kapo PV pakraščio. Antrasis išpreparuotas kiek arčiau kapo ŠR pakraščio, per 20 cm nuo jo į kapo vidų. Nukėlus antrajį puodelį (lauko invent. Nr.43), po juo 40 cm gylyje aptiktas žalvarinis įvijinis žiedas. 85 – 90 cm nuo antrojo puodelio kojūgalio link mirusiosios juosmens kairėje susidurta su labai sunykusiais dirbiniais – žalvariniu žiedu ir to paties metalo apyranke plačiais trikampiais galais. Dėl stipraus sunykimo laipsnio apyrankė preparavimo pradžioje palaikyta geriamojo rago fragmentu. Apyrankė lankeliu orientuota ŠR – PV kryptimi, ji rasta arčiau kapo išilginės linijos. Antroji tokio pat tipo apyrankė rasta priešingoje kapo pusėje, prie pat kapo duobės PV pakraščio. Ji yra 45 cm atstumu nuo pirmosios apyrankės ir 75 – 80 cm nuo PV puodelio. Antroji apyrankė irgi tokia pat sunykusi, kaip ir pirmoji. Bandyta apyrankę tvirtinti PBMA 5 procentų tirpalu acetone ir iškelti preparate. Vėliau nustatyta, kad ir antroji apyrankė rasta galais į karsto dugną, lankeliu buvusi orientuota ŠR – PV kryptimi. Apyrankės aptiktos 42 cm gylyje, žiedas – 40 cm gylyje.

Moteris laidota su dviem keramikiniais puodeliais galvūgalio srityje, kur šalia vieno iš jų, kiek giliau aptiktas įvijinis žiedas. Dar vienas įvijinis žiedas kartu su apyranke plačiais trikampiais galais, labai išplatinta ir išploninta, buvo aptiktas kairės rankos srityje. Ant dešiniosios rankos, kiek sulenkto per alkūnę, užmautas antrasis tokio pat tipo dirbinys – plonus žalvarinės skardos apyrankė.

Ištirtas įkapių kompleksas skirtinas X a. antrajai pusei.

Griaudinis vyro kapas Nr. 107 (515) (11 pav.; 41, 49 – 50, 51-2 nuotr.; rad. sār. 48-52)

Šurfo ŠR dalyje 35 - 38 cm gylyje tamsiai rudame stambiagrūdžiame smėlyje išryškėjo 1,60x0,50 m dydžio kapo dėmė. Kv. A – 1,2 sandūroje kapo duobės kontūras nutrūksta, nes buvo perkastas ruošiant vietą vėlesniams moters palaidojimui Nr.105. Kapo duobės kontūras orientuotas PR - ŠV (110° - 290°) kryptimi. Tamsia pilkšvos spalvos žeme užpildytoje kapo duobėje įkapės išpreparuotos tik duobės PR dalyje, ties jos PV pakraščiu. Griaucių liekanų nerasta. Iš įkapių padėties galima spręsti, kad jos padėtos galvūgalio srityje ir yra skirtos vyru. Mirusysis palaidotas, galva į PR - 110° kryptimi.

Radiniai. Perkasimo nepaliestoje kapo PR dalyje, ties jo PV pakraščiu, 37 - 42 cm atsidengė geležinių dirbinių kompleksas, nuo korozijos sukepęs į krūvą. Kompleksas dalinai nuartas. Iš liekanų galima daryti išvadą, kad mirusiajam galvūgalio kairėje buvo padėtas horizontalioje padėtyje, viršunėmis į PR bent du ar net trys ietigaliai ir dalgelė (?). Šiam kapui

galima sąlyginai priskirti eilę atsitiktinių dirbinių, išpreparuotų šurfo plote. Tai mėlyno stiklo daugiakampis karolis (lauko invent. Nr.23), žalvarinės plokštelinės ažūrinės segės fragmentas (lauko invent. Nr.24), kovos peilio (?) geležinių makščių fragmentai (lauko invent. Nr.26). Žalvarinis įvijinis žiedas, rastas moters kapo užpilde, ko gero yra patekės iš suardyto kapo Nr.107.

Pasiremiant aplinkinių kapų datavimu, ištirtą kapą Nr. 107 pagal kapo įrengimą, įkapių sudėtį su tam tikrom išlygom galima skirti X – XI a.

Šurfas Nr.2 (2, 3A, 12, 13 pav.; 60 – 69, 70 - 72 nuotr.; rad. sər. 53-56, atsitiktinių rad. sər.186 - 219)

Kapyno tyrinėjimų eigoje pastebėta, kad didžioji dalis Š kalvos, nusitęsusios nuo saugomo kapyno teritorijos pagrindinio masyvo Darbos upės link, yra ariama. Esama paminklosauginė situaciją įvertinta pagal teritorijos ribų ir apsaugos zonų planą (1 pav.). Prieita preliminari išvada, kad gali būti ariamas plotas, priskirtas saugomai kapyno teritorijai. Ši išvada pasitvirtino vėliau, po kasinėjimų, kai buvo gauta geodezinė matavimo technika ir nustatytos šurfo Nr.2 kampų ir dalies atsitiktinių radinių vietų metrinės koordinatės 1994 m. Lietuvos koordinačių sistemoje. Tuo tarpu suarta kalvos dalis, ypač jos viršūnė, žvalgyta su metalo detektoriaus pagalba. Tuo siekta gauti papildomos informacijos apie suardymų mastą bei nustatyti šios laidojimo paminklo dalies chronologiją. Žvalgymai pradėti vykdyti (3A, 12 pav.; 60 – 62 nuotr.) iš ŠV ir ŠR nuo nesuarto ploto, kurio ŠV ir ŠR kraštinių kampų metrinės koordinatės buvo išmatuotos tacheometru Lietuvos koordinačių sistemoje ir yra pateiktos sekančioje lentelėje :

3	X=325802,96	Y=6212497,96	Pastabos
2	X=325740,45	Y=6212341,05	
4	X=325835,23	Y=6212487,96	

Žvalgymų pradžioje armens apatiniaime sluoksnyje surastas įmovinis geležinis kirvis(70 nuotr.; rad. sər. 53). Jį iškeliant, duobelės dugne pastebėti kito neaiškaus geležinio dirbinio liekanos (galimai žąslų narelio) bei pažaliavę žirgo dantų likučiai. Nuspręsta šią vietą ištirti šurfo pagalba. Šurfo Nr.2 kampų koordinatės išmatuotos Lietuvos koordinačių sistemoje ir pateiktos sekančioje lentelėje:

7	X=325798,67	Y=6212489,69	Pastabos: 12 pav.
8	X=325796,44	Y=6212490,69	
9	X=325797,37	Y=6212493,08	
10	X=325799,56	Y=6212491,94	
6	X=325798,48	Y=6212490,92	Akmens centras

Šurfas Nr.2 atmatuotas iš ŠV nuo nesuarto ploto ŠV kraštinės, 148 m iš ŠR nuo bandotakio, skiriančio saugomą kapinyną iš dvi dalis. Šurfo PR, ilgoji, kraštinė sutampa su nesuarto ploto ŠV kraštine, dėl ko šurfas orientuotas iš ŠR – PV (10° – 190°). Šurfas suskirstytas 1×1 m dydžio kvadratais, juos įvardijant skaičiais (1, 2, 3) iš ŠV iš PR ir lotyniškos abécélės raidėmis (A, B, C) iš ŠR iš PV. Atidengtas $7,56 \text{ m}^2$ šurfo plotas. Nuimtas $25 - 30$ cm storio armens sluoksnis. Ižemyje išryškėjo kapo duobės kontūras. Šalinant armenį, šurfo R kampe, kv. A – 3, pradėjo dengtis apvalainas 22×20 cm dydžio akmuo. Jis gulėjo ant ižemio. Kiek mažesnis, 17×7 cm dydžio, pailgas akmuo, orientuotas PV-ŠV kryptimi, rastas kv. A-1, 10 cm iš P nuo ŠR kapo duobės pakraščio. Kv. B – 2-3 plote, $26 - 39$ cm. gylyje, ižemyje stūksojo stambus pailgas lauko riedulys, 56×49 cm dydžio. Jo aukštis nenustatyta.

Griautinis vyro kapas Nr. 108 (13 pav.; 60, 63 - 69 nuotr. 71-75; rad. sār. 53-56)

Šurfo Nr.2 kvadratuose A-C – 1, 2 ižemio molyje išryškėjo pailgas ŠV – PV (350° – 170°) kryptimi kapo duobės kontūras, kiek užapvalintais kampais, $2,05 \times 0,95$ m dydžio. Kapo duobės P dalis kiek platesnė. Ties jo PR kampu iš ižemio iškilęs lauko riedulys, orientuotas ŠV – PR kryptimi. Visas akmens aukštis nenustatytas, jis pradėjo dengtis $26 - 39$ cm gylyje. Kapo duobė, 46 (PR) – 51 (ŠV) cm gylio, užpildyta armens spalvos žeme. Duobė kasta skobtiniam karstui, bet jo liekanų nerasta. Griaučiai ar bent dantų vainikai neišliko.

Radiniai. Tarp akmens PV pakraščio ir kapo duobės rasti pažaliavę žirgo dantų vainikai su įsprausta geležiniai žąslais (13 pav.; 64, 65, 68 nuotr.; rad sār. 54, 55). Žirgo galva, tiksliau, jos išlikusi dalis su žąslais orientuota ŠV- PR kryptimi. Ikapės - žirgo galvos liekanos su geležiniai žąslais dengęsi pailgame 40×15 cm plotelyje, orientuotame iš ŠV. Žąslų grandies apačia išpreparuota 40 cm gylyje (65 pav.). Nuo beveik statmenos grandies ($\varnothing 10 - 11$ cm) vertikaliai iškilę žąslų lankelis (*Kinnstangen*), $11,7$ cm ilgio. Viršutine dalimi jis rastas prigludęs prie akmens PV pakraščio. Prie viršutinės lankelio dalies pradinės preparavimo stadijos metu buvo rasti antrosios grandies fragmentai, šalia kurių kiek aukščiau buvo aptiktas įmovinis geležinis kirvis (70 nuotr.; rad. sār. 53). Žąslų narelis, laužytu formų (*Kandaren*), rastas tarp žirgo dantų vainikų, kurių liekanos kaip preparatas iškeltos iš kapo ir baigtos preparuoti Kretingos muziejuje. Preparavimo metu po žirgo dantų liekanomis rasta beržo tošies fragmentų. Tai leidžia daryti išvadą, kad žirgo galva buvo bent padėta ant beržo tošies pakloto.

Kapo duobės Š dalyje, kv. A-2 PV kampe, $35-38$ cm gylyje užtiktas labai profiliuotos segės, dengta įvija, fragmentas (69 nuotr.). Panašios segės priklauso IV grupei ir nešiotos B2/C1 periode.

Šurfe Nr.2 ištirtas galimai apardytas griautinis vyro kapas 108. Vyras, karys, buvęs palaidotas su svarbia įkape - žirgo galva, kuriai tarp dantų įsprausti geležiniai žąslai. Lazdininkų, Kalnalaukio kapinyno tyrinėjimų praktikoje žirgo galvos auka randama padėta mirusiojo kairėje, galvos - juosmens srityje. Šiuo atveju galima prielaida, kad mirusysis laidotas, sprendžiant iš aptikto profiliuotos segės fragmento, galva į ŠV, su žirgo galvos auka jo kairėje, kojūgalio srityje. Žirgo dantų vainikų liekanos pažaliavusios, matomai, nuo kontakto su kape buvusiomis žalvarinėmis kamanų dalimis. Neaišku, ar žalvarinės įkapės galutinai siuro, ar jos nuartos, ar tiesiog nenustatytu lauku kapas išplėštas. Su panašiu žąslų komplektu Lazdininkų, Kalnalaukio kapinyno tyrinėjimų praktikoje susidurta pirmą kartą.

Ištirtą kapą preliminariai galima datuoti II a. Kapo aplinkoje su metalo ieškikliu armens sluoksnyje surasta eilė žalvarinių dirbinių (71, 72 nuotr.; atsitikt. rad. sąraš.: 186 – 219, t. y. surinkta 34 radiniai). Iš jų reikėtų išskirti Romos imperijos sestercijų, kuris kaldintas, preliminariais duomenimis, imperatoriaus Aleksandro Severo valdymo metais (231-35 m; nustatė Raimundas Sidrys). Pasiremiant atsitiktinių radinių kompleksu, datavimą būtų galima tikslinti nurodant II a. vidurį.

IŠVADOS

1. 2009 m. Lazdininkų, Kalnalaukio kapinyno (A1708) tyrinėjimai buvo vykdomi sutinkamai su tyrinėjimų programa Nr. 191, parengta 2009-07-31.

Viso kapinyne buvo ištirtos 1 perkasa ir 2 surfai: perkasa Nr. 48 ($34,45\text{ m}^2$) ir surfas Nr.1 ($6,9\text{ m}^2$) bei surfas Nr.2 ($7,56\text{ m}^2$) bendro $48,91\text{ m}^2$ ploto, rasta 1 II a. kapas, 3 VI a. vidurio – VI a. antrosios pusės kapai bei 3 X – XI a. kapai, surinkta 274 radiniai.

2. Trys griautiniai palaidojimai ištirti perkasoje 48: 1 moters kapas 102 (gintaro verpstukas, miniatiūrinio keramikinio puodelio liekanos, žalvarinio įvijinio žiedo fragmentas), 1 vaiko kapas 103 (miniatiūrinis puodelis, titnago nuoskala, vėriniukas iš 2 gintaro karolių ir žalvarinių įvijelių, lankinė laiptelinė segė, geležinis peiliukas), 1 vyro kapas 104 (miniatiūrinis puodelis, diržo žalvarinės dalys (sagris ir diržo galo apkalas), įvijinis žiedas bei geležinio kalavijo fragmentai) datuoti VI a. antraja puse.

3. Šurfe Nr. 1 ištirta 3 griautiniai palaidojimai: moterų kapai 105 (2 IV tipo kryžiniai smeigtai, 5 juostinės apyrankės), 106 (2 miniatiūriniai keramikiniai puodeliai, 2 įvijiniai žiedai, 2 žalvarinės apyrankės plačiais trikampiais galais), vyro kapas 107 (3 geležiniai įmoviniai ietigaliai, dalgelės fragmentas, žalvarinis įvijinis žiedas) preliminariai priskirti X a. pabaigai – XI a. pr. Šurfo aplinkoje surasti 185 geležinių ir žalvarinių dirbiniai ar jų fragmentai iš suardytų griautinių ir degintinių kapų datuoti VII a. antraja puse – XII a.

4. Šurfe 2 ištirtas griautinis vyro kapas 108 (žirgo galvos auka su geležiniais žąslais tarp dantų, geležinis įmovinis kirvis, profiliuotos IV grupės segės fragmentas) preliminariai datuotas B₂/C₁ periodu. Šurfo aplinkoje surasti žalvariniai dirbiniai taip pat būdingi šiam laikotarpiui.

5. Pastebėtina, kad abiejų šurfų aplinkoje dalis žvalgytos teritorijos turi paminklinį statusą, tačiau tai neapsaugo šioje dalyje esančių archeologijos objektų nuo ardymo
~~neapsaugant žemės apsaugos tikslus.~~

Radinių sąrašas

Perkasa Nr. 48

Atsitiktiniai radiniai

1 (1395). **Buoželė**, segės, lankinės, žalvarinė (**12 - 1 nuotr.**). Buoželės galvutė yra pusapvalio skersinio pjūvio, išmaugtu kakleliu, išplatintu pagrindu. Buvo tvirtinta ant geležinės ašelės. Buoželės galvutė dekoruota keturiais dvigubais grioveliais, kurie, sueidami ties skylute ašelei, sudaro kryžmą. Matmenys: bendras buoželės h – 1,2 cm; galvutės Ø- 0,3 cm, kaklelio Ø – 0,75 cm ir h – 0,35 cm, pagrindo Ø – 0,9 cm ir h – 0,2 cm, ašelei skirtos skylutės Ø – 0,25 cm. Buoželė rasta armens sluoksnyje (kv. D, E – 5,6).

Kapas Nr. 102

2 (1396). **Verpstukas**, gintarinis, šiek tiek netaisyklingo ritinio formos (**12 - 2 nuotr.**). Panaudotas natūralus tinkamas savo dydžiu gintaro gabalėlis, balkšvas, su tamsiais rausvais intarpais. Vienoje plokštumoje išliko natūralūs plyšiai. Paviršius apdirbtas retušu, kiek pagludintas, vietomis paliktas natūralus paviršius. Matmenys: Ø – 4,24x4,34 cm, h – 0,93-1,14 cm; skylutė gręžta iš dviejų pusių, vidinis skylutės Ø – 0,68 cm, išorinis Ø – 0,86 cm.

3 (1397). **Puodelio**, miniatiūrinio, lipdytinio, paskiri fragmentai. Nustatyti puodelio aukštį ar kitus matmenis nepavyko dėl fragmentų smulkumo. Didžiausios šukelės dydis 3x2x0,8 cm. Puodelis lipdytas iš molio masës, kuri liesinta smulkiais trinto granito trupiniais, blogai degtas, sienelės tiek išorėje, tiek viduje bei lūžiuose yra vienodos rusvos spalvos.

4 (1398). **Dirbinio**, tošinio, cilindro pavidalo (?), fragmentas (**12 - 4 nuotr.**). Tošies viduje pastebéti galimai įvijinio žiedo (?) iš labai plonos, apskrito skersinio pjūvio, žalvarinės vielutės visiškai sunykę fragmentai. Tošinio dirbinėlio (?) fragmento matmenys: h – 1,7 cm, Ø 1,5 cm. Gali būti, kad į toši buvo susuktas neatpažintas smulkus įvjinis dirbinėlis.

5 (1399). **Smeigtuko**, lazdelinio, geležinio fragmentas (**12 - 3 nuotr.**). Matmenys: ilgis - 3,2 cm, adatos skersmuo – 0,4 cm.

6 (1400). **Įvijėlės**, žalvarinės, iš pusapskritio pjūvio vielutės, 2 vnt. Matmenys: apie 2,2 cm ilgio ir 0,4-0,5 cm skersmens. Visiškai sunykusios. Iškeliant sutrupėjo.

7 (1401). **Žiedas**, įvjinis, žalvarinis. Visiškai sunykęs. Apmatuoti ir iškelti nepavyko. Greta jo rastas apkalėlio, perpus lenktos žalvarinės skardelės, fragmentas. Visai sunykęs. Apmatuoti ir iškelti nepavyko.

Kapas Nr. 103 (lauko Nr.106)

8 (1402). **Puodelis**, keramikinis, nežymiai profiliuotomis sienelėmis (**17, 18 nuotr.**). Angokraščio briauna kiek atlosta į išorę. Puodelio sienelė deformuota į vidų, žemės iš vidaus neišpreparuotos.

Matmenys: h - 7 cm (deformuotoje vietoje aukštis siekė 7,8 cm); dugnelio Ø – iki 7 cm, per petelius, apie 5,5 cm aukštyje išplatintas iki 8 cm skersmens. Angos skersmuo galėjo siekti apie 7 cm, išorinis angokraščio skersmuo siekė iki 7 - 8 cm skersmens.

9 (1403). **Vérinys**, kaklo, kurį sudaro 2 gintaro karoliai ir viena ar dvi žalvarinės įvijos (**21 nuotr.**).

9.1. **Karoliukas**, gintarinis, dvigubo nupjauto kūgio formos, rusvos spalvos, tekintas. Sueižėjusios struktūros. Matmenys: Ø – 0,72x0,7x0,71, h – 0,61 – 0,64 cm. Galų Ø – 0,41x0,45 cm; skylutės Ø – 0,3x0,31 cm.

9.2. **Karoliukas**, gintarinis, dvigubo nupjauto kūgio formos, rusvos spalvos, tekintas. Sueižėjusios struktūros. Paviršius ties skylute daužtas. Matmenys: Ø – 0,71x0,7x0,72, h – 0,6 – 0,62 cm. Skylutės Ø – 0,3x0,3x0,31 cm.

9.3. **Ivija**, žalvarinė. Kiekis neaiškus . Skersmuo iki 0,6 cm, ilgis neaiškus, juostelės plotis 0,28 – 0,3 cm. Sunyko.

9A. **Vainikai**, dantų, 2 vnt.? Persimaišę su žalvarinių ivijėlių liekanomis. Bandyta tvirtinti su PBMA tirpalu acetone. Perduoti 2010.11.16 aktu VU AHA katedrai saugoti ir tirti (žr. priedą Nr.4).

10 (1403). **Segė**, lakinė, laiptelinė, su dvigubais žiedeliais ivijos galuose, žalvarinė (**19 nuotr.**). Liemenėlio pradžioje buvusi trapecijos formos plokštėlė preparavimo metu subyrėjo. Iviją dalinai dengia kiek siaurėjantis dvigubus žiedelius siekiantis siauras laiptelis, dekoruotas trimis (?) išilginiais grioveliais. Liemenėlis kontakto su segės neprofiliuotu trikampio pjūvio lanku vietoje yra nežymaus pusapskrito skersinio pjūvio, palenktais 90° kampu žemyn, link perėjimo į kojelę, kuri užbaigta 2 laipteliais. Vienas iš jų yra kojelės pradžioje, kitas – kojelės pabaigoje. Užkaba lietinė, aukšta. Adata žalvarinė, kaip ir ivijos vielutės, užvyniotos ant geležinės ašelės. Segė visiškai sunykusi, atskiro laiptelių dalys subyrėjo neatstatomai. Sotinta polimeru (PBMA acetone). Matmenys: bendras segės ilgis 4,5 cm, plotis ivijos vietoje 6 cm. Ivija galuose užbaigta dvigubais 1,2 cm skersmens žiedeliais iš 0,3 cm skersmens vielutės. Dvigubi žiedeliai yra 0,9 cm pločio, o tarpas tarp atskirų žiedelių 0,2 cm. Liemenėlio plotis 1 cm. Viršutinis laiptelis liemenėlio pradžioje yra 4 cm ilgio, ant kojelės laipteliai yra 3 cm ilgio, juos skiria 0,4 cm tarpelis (kojelė yra bendro 1,3 cm ilgio).

11 (1404). **Audinio**, vilnonio?, mineralizuotos liekanos. Fragmentas fiksotas laiptelinės segės vidinėje pusėje, ant adatos ir plotelyje tarp ivijos ir lanko. Tvirtintas polimerinių klijų tirpalu acetone.

12 (1405). **Peiliukas**, palenkta nugarėle, geležinis (**20 nuotr.**). Geležtė trikampio skersinio pjūvio, užkirsta ties įkote iš abiejų pusių. Bendras peiliuko ilgis 9 cm, iš jų geležtei tenka 4,8 cm. Geležtė ties įkote yra 1,5 cm pločio ir 0,4 cm storio. Peiliuko rankena buvusi medinė – išliko mineralizuotos medienos nežymūs fragmentai ant smailėjančios stačiakampio skerspjūvio įkotės.

13 (1406). **Nuoskala**, titnago, balkšvos spalvos. Netaisyklingo trikampio nudaužta viršūne formos. Rasta virš puodelio, 55 cm gylyje. Matmenys: 2,8x2,2x1,2x1 cm.

Kapas Nr. 104

14 (1407). **Puodelis**, lipdytas (**25 - 1 nuotr.**). Sienelė nežymiai profiliuota, angokraščio briauna šiek tiek atlošta į išorę. Lipdytas iš smulkintu granitu liesintos molio masės, prastai degtas. Išorė, vidinė pusė ir lūžiai yra šviesiai rusvos spalvos. Puodelio dugnelis buvęs iki 6 cm skersmens, bendras aukštis siekė apie 7 - 8 cm. Peteliai buvo 7–8 cm aukštyje nuo dugnelio, angokraštis galėjo būti iki 6–7 cm skersmens. **Stovis**. Puodelis rastas sugniuždytas į plokščią fragmentą, 12x13 cm dydžio, ir suskileš iš eilė mažesnių šukių. Smulkesnės šukelės rastos pažirusios puodelio aplinkoje.

15 (1408). **Kalavijo** (kovos peilio?), vienašmenio (?), geležinio, fragmentai, 3 vnt. (**25 – 2, 3, 4 nuotr.**). 1. Geležtės smaigalis, dalinai deformuotas korozijos proceso į „šašą“. Matmenys: 5,7 cm ilgio, 3,2 cm pločio ir 0,8 cm storio. 2, 3. Įkotės dalys, 2 vnt. Matmenys. Bendras ilgis 8 cm (2,2x1,8 cm ir 5x1x1,2 cm).

16 (1409). **Apkalas**, peilio medinės rankenos galo, geležinis, ovalo formos, išlenktas (**25 - 5 nuotr.**). Pakraščiai nuo korozijos sunykę, apatinės dalies pakraščiai nutrupėjo. Matmenys: H 1 cm, ilgis 1,5 cm, plotis 1,3 cm, storis 0,3 cm.

17 (1410). **Ylos** (ar smeigtuko adatos?), geležinės, fragmentas (**25 - 6 nuotr.**). Matmenys: 3x Ø 0,6 cm.

18 (1411). **Žiedas**, ivijinis, žalvarinis (**25 - 9 nuotr.**). Vielutė apvalaus pjūvio, į galus smailėjanti. Nuo korozijos sunykęs, išliko 2 apvijos. Matmenys: Ø 2,6xH 0,8 cm, vielutės Ø 0,35 cm.

19 (1412). **Sagtis**, diržo, žalvarinė, geležiniu liežuvėliu, su apkalu iš perpus sulenkto žalvarinės skardos (**25 - 7 nuotr.**). Sagtis „D“ raidės formos, išmaugta priekine dalimi. Lankelis – trikampio pjūvio, smailėjantis į viršų. Priekinė lankelio dalis abipus liežuvėlio dekoruota trim

skersiniai grioveliais. Apkalas neornamentuotas, gale išliko dviejų nitų vinutės ir nitų galvučių liekanų vieta. Dėl korozijos apkalas perlūžo skersai. Matmenys: bendras sagties su apkalu ilgis – 7,9 cm; sagties ilgis 3 cm, plotis 3,4 cm, aukštis 0,75 cm; apkalo ilgis 5,7 cm, plotis 1,8 cm, skardos storis 0,15 cm; nitų kepurėlės sunyko ir sutrupėjo, skersmens nustatyti nepavyko. Tarp apkalo plokštelių išliko 4x1,9x0,2 cm diržo odos fragmentas.

20 (1413). **Apkalas**, diržo galo, profiliuotas, žalvarinis (**25 - 8 nuotr.**). Tvirtinimo prie diržo vietoje apkalas dvigubas, su dviem nitais, užapvalinta priekine dalimi, ir savo forma primena nedidelį plokščią šaukštelių. Matmenys: apkalo ilgis 8,6 cm, plotis tvirtinimo vietoje 1,9 cm, plyšio diržui tvirtinti gylis 0,9 cm; apkalo priekinė dalis yra 1,6 x 0,35 cm dydžio. Diržas tvirtintas dviem nitais, kurių kepurėlės buvusios 0,6x0,25 cm dydžio. Siauriausioje vietoje apkalo matmenys siekia 0,8x0,4 cm dydžio. Dangų ar ornamento liekanų nepavyko nustatyti dėl paviršių dengiančių korozijos produktų. Apkalas labai sunykęs, metalo: tvirtinimo prie diržo vieta išlūžusi, korpusas siauriausioje vietoje perlūžęs į dvi dalis.

21 (1414). **Apkalo**, diržo, žalvarinio (?), du (?) fragmentai. Skardelės labai sunykusios, sutrupėjo į pilkšvos spalvos liekanas. Gali būti, kad tai diržo apkalai iš žemos prabos sidabro (?). Matmenys: iš išlikusių odos fragmentų galima spręsti, kad apkalai buvę 2,5x1,6 cm dydžio, kampuose sutvirtinti nitais.

22 (1415). **Šukė**, puodo storasienio, lipdytinio. Molio maseje gausu smulkų trupinto granito trupinių. Vidinė sienelė ir lūžis juodi, išorė raudona. Rasta kapo duobės kontūro ŠR pakraštyje, 60 cm gylyje. Matmenys: 2,3x1,8x0,9 cm.

Šurfas Nr. 1

Atsitiktiniai radiniai

23 (1416). **Karolis**, aštuoniakampis, mėlyno stiklo. Aptiktas nuiminėjant armenij šurfo ŠR kampe. Skylutėje pastebėti geležies korozijos produktų likučiai. Matmenys: H 0,83-1x0,97x0,97 cm, skylutė į išorę platėja, Ø 0,32-0,45 cm.

24 (1417). **Segės**, plokštelinės (?), ažūrinės, žalvarinės, fragmentas. Blogojoje pusėje yra išlietos statmenos žalvarinės atramos geležinei adatai ant ašelės įtvirtinti. Segės pakraščiai nutrupėję, forma neaiški. Matmenys: ilgis 3,5x1,9x1 cm, plokštėlės storis 0,3 cm, atstumas tarp atramelių 1 cm. Aptikta nuiminėjant armenij šurfo ŠR kampe, virš vyro kapo Nr. 107.

25 (1418). **Dirbinio** (peilio?), geležinio fragmentas, be įkotės. Geležtė ties galu paplatinta ir palenkta. Ant pakraščio išliko mineralizuoto akytos struktūros kaulo (stuburo slankstelių?) nežymūs fragmentai, išsidėstę per visą dirbinio ilgi. Dirbinio paviršių dengia korozijos produktai. Matmenys: ilgis 9,5 cm; plotis ties įkote 1,6 cm, plotis ties palenkimu, išplatintoje geležtės vietoje 2,2 cm, storis 0,6 cm. Rastas armenyje, kapo Nr. 105 aplinkoje.

26 (1419). **Peilio** (?), kovos, makštų apkalų, geležinių, paskiri fragmentai, trys vienetai. Apkalas buvęs „U“ raidės formos. Jo viduje išliko nežymūs korozijos deformuoti geležtės liekanos. Matmenys: 1. 8x1,5x1,4 cm; 2. 6,5x1,2x1,2 cm; 3. 5x1,2x1 cm. Rastas armenyje, kapo Nr. 105 aplinkoje.

Kapas Nr.105

(lauko Nr. 2)

27 (1420). **Smeigtas**, kryžinės, žalvarinis, IV tipo (**44, 45 nuotr.**). Smeigtas viršutinėje dalyje užbaigtas lygiakryžmu kryžiumi, yra 29 cm ilgio ir 8 cm pločio. Kryžmų galai užbaigtai apskritomis 2 cm skersmens 4 plokštélémis. Smeigtuko galvutės paviršių dengė kalstyta balto metalo plokštėlė ir konusėliai kryžmų galuose ir centre (viso 5 konusėliai 0,9 cm skersmens ir 1 cm aukščio). Konuselių tvirtinimo vietose pastebėtos 0,2 cm skersmens skylutės vinutėms. Adata yra 21 cm ilgio, ovalo pjūvio, apatinėje dalyje pereinanti į apskritą pjūvį. Ji perlūžusi (ar perlaužta?) į dvi dalis. Viršutinėje dalyje adata yra 0,7x0,43 cm. Dėl korozijos galvutės danga

visai sunykusi, išliko tik paskiri dangos pėdsakai. Dvi apskritos plokštelės atlūžusios, po viena iš jų išliko mineralizuoti dviejų vilnonių audinių fragmentai, 4x3 cm dydžio.

Pastaba. Smeigto galvutės apatinė dalis – apskrita plokštelė kartu su adata nulaužta ir padėta atskirai, galvūgalio srityje. Viršutinė smeigto dalis rasta padėta plokštuma su konusėliais žemyn, į karsto dugną. Adatas galvutės plote, blogojoje pusėje, yra kryžiaus formos, reljefiškai iškila.

28 (1421). **Audinio**, dvigubo (dviejų skirtingu?), vilnonio, fragmentas, užsikonservavęs ant kryžinio smeigto apatinės dalies – apskritos plokštelės. Išlikusio fragmento matmenys: 4x3 cm.

29 (1422). **Smeigtas**, kryžinis, žalvarinis, IV tipo (46 nuotr.). Smeigtas viršutinėje dalyje užbaigtas lygiakryžmu kryžiumi, yra 28,4 cm ilgio ir 8,2 cm pločio . Kryžm galai užbaigt apskritomis 2,2 cm skersmens 4 plokštelėmis. Smeigtuko galvutės paviršių dengė kalstyta balto metalo plokštelė ir konusėliai kryžm galuose ir centre (viso 5 konusėliai neaiškaus skersmens ir aukščio). Konuselių tvirtinimo vietose pastebėtos 0,2 cm skersmens skylutės vinutėms. Adatas yra 18,2 cm ilgio, rombo pjūvio, apatinėje dalyje pereinanti į apskritą pjūvį. Viršutinėje dalyje, žemiau sunykusios kilpelės, adatas yra 0,8x0,8 (0,7x0,7) cm. Dėl korozijos galvutės danga galimai sunykusi, pastebėti suirusių konuselių liekanos. Paviršius tvirtintas PBMA tirpalu acetone.

Pastaba. Adatas galvutės plote, blogojoje pusėje, yra kryžiaus formos, reljefiškai iškila. Smeigto adatos žemutinė dalis – 14 cm ilgio adatos dalis, nulaužta ir kiek sulenkta viršutine dalimi, buvo rasta šalia smeigto galvutės (ant mirusiosios krūtinės).

30-34 (1423-1427). **Apyrankės**, juostinės, pusapvalio pjūvio, žalvarinės, 5 vienetai. (47/1-5 nuotr.). Rastos vienoje vietoje, sulipusios, užima 7,5 cm ilgio eilutę. Lankeliai vienodo pločio, galai beveik susisiekia, išskyrus pirmają. Šonai ornamentuoti išilginėm akucių eilutėm, kurias juosia pailgi uždari išilginiai grioveliai. Lankelio vidurys neornamentuotas. Galai užbaigt vienodai – trim eilėm skersinių iškilų rantelių, kurie užima iki 1 cm ilgio apyrankės lankelio. Rantelius skiria grioveliai. Dalies ornamento negalima įžiūrėti dėl korozijos produktų sluoksnio. Apyrankių matmenys: pati mažiausia kraštinė yra 5,6x7,1x1,3 (lankelio plotis)x0,65 (lankelio storis) cm dydžio; didžiausia kraštinė yra 8,2x6,4x1,6 (lankelio plotis) x0,8 (lankelio storis) cm. Dvi didžiausios apyrankės išlikusios blogiausiai – patina trapi, pažeista, paviršius vietomis nutrupėjęs. Bendras svoris: 0,450 kg.

35 (1428). **Audinio**, vilnonio, fragmentas. Matmenys: 5,6x3,2 cm.

36 (1429). **Dirbinio** (antkaklės?), įvijinės, iš trijų žalvarinių vielucių, fragmentas, 3 cm ilgio. Panaudotos apvalaus pjūvio 0,15 cm skersmens vielutės. Dirbinys galėjo būti daugiau kaip 8(?) cm skersmens. Sunykęs, sutrupėjo po apmatavimo, bandant iškelti. Rastas po dantų vainikais.

37 (1430). **Vainikai**, dantų. Tvirtinti PBMA tirpalu acetone. Perduoti 2010.11.16 aktu VU AHA katedrai saugoti ir tirti (žr. priedą Nr.4).

38 (1431). **Kotelis**, medinis, nuo geležinės sutrupėjusios ylos. Matmenys: 4xØ 1,3 cm dydžio. Ant kotelio išorinės dalies prikorodavę mineralizuoti akytos struktūros kaulo fragmentai.

39 (1432). **Įvijos**, žiedinės, žalvarinės. Dvi ar trys įvijos buvusios suvertos ant virvutės. Išlikęs įvijos fragmentas suktas iš pusapvalio pjūvio 0,4 cm pločio vielos juostos ir buvęs 3-3,5 cm ilgio bei 1,9 cm skersmens, apie 7-8 apvijų. Likusios žiedinės įvijos sunykusios, sutrupėjo.

40 (1433). **Stovas adatai**, plokštelinės segės, žalvarinis. Stovas „U“ raidės formos, išlenktas iš 0,15 cm storio skardos. Jo viduje išliko adatos fragmentas, suktas ant geležinės ašelės. Matmenys: ilgis 1,2 cm, aukštis 1,1 cm, plotis 1,1 cm. Adatai paliktas tarpelis lygus 0,6 cm.

41 (1434). **Nuoskala**, titnago (51-1 nuotr.). Kreminės spalvos titnago fragmentą dengia storas patinos sluoksnis. Be apdirbimo žymiu.

Kapas Nr.106

42 (1435). **Puodelis**, miniatiūrinis, lipdytinis (48 - 1 nuotr.). Puodelis deformuotas, kiek suplotas, suežėjęs. Sienelės nežymiai paplatintos į šonus, briaunelė statmena. Tvirtintas su PBMA tirpalu acetone. Matmenys: H 5 - 5,7 cm; dugnelio, užapvalintais kraštais, skersmuo 3-4 cm; angos skersmuo iki 5 cm.

43 (1436). **Puodelis**, miniatiūrinis, lipdytinis (**48 - 2 nuotr.**). Išliko pusė puodelio, kita pusė nuarta. Sienelė nežymiai paplatinta į šonus iki petelių, ties angą siaurėja, angos briaunelė statmena. Masė liesinta trupintu granitu, puodelis blogai degtas. Tvirtintas PBMA tirpalu acetone. Matmenys: H 4,7 cm; dugnelio, kiek užapvalintais kraštais, skersmuo siekia 4 cm; angos skersmuo iki 4 cm.

44 (1437). **Žiedas**, žvijinis, žalvarinės, 6 - 7 apvijų. Juostelė keturkampio pjūvio, į galus smailėjanti. Jos paviršius buvęs dekoruotas skersiniai ranteliai, kurios išliko tik juostelės šonuose. Dalis apvijos sunyko, sutrupėjo. Matmenys: Ø 2,5xH 1,6 cm, juostelė 2,5x2 cm. Gali būti, kad žiedas buvo suvyniotas į tošį. Rastas po puodeliu (l. inv. Nr. 42).

45 (1438). **Žiedas**, žvijinis, žalvarinės, 4-5 apvijų. Vielutė trikampio pjūvio, į galus smailėjanti. Deformuotas, apvijos sunykusios, sutrupėjo į fragmentus. Matmenys: skersmuo iki 1,8 cm, h iki 2,2 cm, vielutės plotis iki 0,4 cm, storis 0,15 cm.

46-47 (1439-40). **Apyrankės**, placiais trikampiai galais, žalvarinės skardos. Visiškai sunykusios. Išliko vienos apyrankės galinė dalis, 11 cm ilgio ir 2 pločio. Tai leido nustatyti apyrankės tipą. Skarda galėjo būti iki 0,2 cm storio (?). Fragmento nepavyko išsaugoti.

Kapas Nr.107 (lauko Nr. 1)

48-51 (1441 - 44). **Dirbiniai**, geležiniai, bei jų fragmentai, sukepę nuo korozijos į rūdžių gabala (**50 nuotr.**). Bendras paketo ilgis 22,5cm, 5,5 cm aukščio ir 4,5 cm pločio. Dirbinius dengia korozijos sluoksnis, kuris apsunkina ietigalių tipo nustatymą. Reikalingas atlkti rentgeno tyrimas.

48 (1441). **Ietigalis**, įmovinis, geležinis. Trumpa, siaura (?) plunksna. Matmenys: ilgis 15,5 cm; plunksnos ilgis apie 5,5 cm; įmovos Ø 2,3 cm.

49 (1442). **Ietigalis**, įmovinis, geležinis. Matmenys: ilgis 20 cm; plunksnos ilgis ir plotis 10x3,5 cm; įmova 3 cm. Ant plunksnos prikepės trečio ietigilio (?) korpuso korozijos žymės, 7x2 cm dydžio.

50 (1443). **Ietigilio (?)**, neaiškaus tipo, liekanos. Išliko korozijos kevalo fragmentas, 7x2 cm dydžio, prikepės prie aukščiau aprašyto ietigilio. Nerastas, nuartas.

51 (1444). **Dalgelės (peilio?)**, įkötės fragmentas, geležinis, Prikorodavės skersai ant ilgojo ietigilio įmovos. Fragmentas 2,2 cm ilgio 1,1 cm pločio ir 0,5 cm storio.

52 (1445). **Žiedas**, žvijinis, žalvarinės (**51-2 nuotr.**). 2,5 apvijų, suktas iš apskritos pjūvio vielos, plonėjančios į galus. Matmenys: Ø 3 cm (vidinis diametras 2,2 cm), aukštis 1,4 cm, vielos skersmuo 0,5x0,4 cm.

Šurfas Nr. 2

Kapas Nr.108

53 (1446). **Kirvis**, įmovinis, geležinis (**70 nuotr.**). Neišliko dalis įmovos pakraščio ir ašmenų kampas. Paviršius nežymiai šašuotas. Matmenys: ilgis 16,5 cm, ašmenų plotis 4,5 cm, liemens plotis 2,8 cm, storis 2 cm, įmovos išorinis skersmuo 4 cm.

54 (1447). **Žąslai**, su laužiniu nareliu, geležiniai (**69 nuotr.**). Grandys kiek deformuotos, yra 10 – 11 cm skersmens. Narelis laužinės formos – kampuotos U raidės pavidalo, atlenktais į šonus 90° kampu galais (*Kandaren, 1 tipo*). Narelis korpusas, 11,5 cm ilgio ir 4 cm aukščio, yra iš keturkampio pjūvio 1x0,8cm dydžio strypa. Tarp atsišakojimų yra 2,2 cm tarpas. Narelis tvirtinimo prie grandžių būdas neaiškus (kalviškai privirintas?). Ant vienos grandies išliko neaiškus rūdžių darinys, kuris, gal būt, yra grandeles likutis (6x3x2,5 cm dydžio). Į žąslų komplektą įėjo dar vienas keturkampio pjūvio 1x0,7 cm dydžio 11,7 cm ilgio, kiek išlenktais galais, strypas (*Kinnstangen*). Likusių dviejų geležinių dirbinių paskirtis neaiški. Tai gali būti

nedidelė grandis (4x4,5 cm) ir sagties (?) fragmentas (3x3,7 cm). Reikalingas rentgeno tyrimas. Atrodo, išliko ne visos žąslų dalys.

55 (1448). **Dantų**, žirgo, paskiri fragmentai. Dantys pažaliaivę galimai nuo kontakto su žalvarinėm kamanom ar kokiui tai kitu žalvariniu dirbiniu, kuris dėl arimo neišliko. Nuo drègmės dantys subyrėjo į atskirus fragmentus. Po dantimis rasti beržo tošies fragmentai. Tarp dantų buvo įsprausti aukščiau aprašyti žąslai.

56 (1449). **Segės**, labai profiliuotos (?), dengta įvija, fragmentas (IV grupė?) (**69 nuotr.**). Įvijos tūta (0,8x0,8 cm dydžio), daugiakampio pjūvio, galuose puošta skersiniai grioveliais. Išliko ir dalis liemenėlio. Segės plotis 3,1cm, likučio ilgis 2,1cm. Visai sunykusi. Rasta kapo užpilde.

**LAZDININKŲ, KALNALAUKIO KAPINYNO (5208) APLINKOJE,
PALEI KAPINYNO R PAKRAŠTĮ, SURINKTU RADINIŲ SARAŠAS
2009. 11. 20**

Eilės Nr./ suvest. Nr.	Radinio pavadinimas	Atstumas nuo lauko Š pakraščio	Atstumas nuo lauko V pakraščio	Pastabos
1. (1450)	Antkaklės , vytinės, 3 vielų, žalv. fragm., apsilydės	39 m	11 m	1,6xØ 1 cm
2. (1451)	Apyrankės , zoomorfinės, lankelio galinės dalies, žalvar., sulenkto perpus, fragmentas	40 m	28,50 m	2,9x2,2 cm apyrankės lankelio L 6,5x1,4-1x0,3-0,4 cm
3. (1452)	Smeigto , kryžinio?, galvutės žalv., fragm.	42 m	37,20 m	2,7x1,7x0,2 cm
4. (1453)	Apyrankės , zoomorfinės, lankelio žalvar. fragmentas (sukimo imitacija).	45 m	26,60 m	P per perimetram 10,5x1,4-1x0,7 cm
5. (1454)	Antkaklės , neaiškaus tipo, žalv. (Arg?) fragm.	45,50 m	5,40 m	3xØ 0,75
6. (1455)	Apyrankės , juostinės, (įvij.?) žal, fragm.	47,50 m	2,40 m	2,2x1,1x0,2 cm
7. (1456)	Apyrankės , juostinės, (įvij.?) žal, fragm.	50 m	3 m	3,7x0,8x0,3 cm
8. (1457)	Apyrankės , juostinės, (įvij.?) žal, fragm.	50 m	3 m	Dek. eglute, degės. 1,9x1,2x0,4-0,5 cm
9. (1458)	Apyrankės , juostinės, žalv., fragm.	52 m	5 m	Degės, deform. 4,4x1,8x0,5 cm
10. (1459)	Apyrankės , juostinės (ivij.?) žalv., fragm.	55 m	7,30 m	Degės, deform. 3,9x0,9x0,4 cm
11. (1460)	Apyrankės , juostinės, žalv., fragm.	55 m	7,30 m	Kita apyr., eglutė ir ? 2,7x0,8-1x0,3 cm
12. (1461)	Apyrankės , juostinės, („nudėvėtos“?) lankelio galinės dalies fragm.	55,50 m	3 m	Žymėjimai vidiniai: 1 skersinis, gale - 4 įkartos 3,6x0,5x0,5 cm
13. (1462)	Buoželė pusapvalė, segės, lankinės, žalv.	55,50 m	3 m	Forma – grybo. H 1,1xØ1,1x galv.h0,6xØ 0,6 cm
14.	Apyrankės , ivjinės, profil.pavirš.,	57 m	30,10 m	3,4x1x0,1-0,4 cm

(1463)	žalvar., fragmentas.			
15. (1464)	Ietigilio , įmov., juostinio, fragm.	57 m	30,10 m	Dalis įmov. Ir plunks. 14,8x3,4x0,7Ø2,6 cm
16. (1465)	Apyrankės , neaiškaus tipo, žalv, fragm.	57,50 m	45,3 m	L per perimetram 7,5x0,7x0,5xØ0,3 cm
17. (1466)	Apyrankių , juostinės, žalvar., fragm.	59 m	6,10 m m	1,6x1,1x0,3 cm
18. (1467)	Apyrankės , juostinės, (ivij.?) žal, 2 fragm.	59 m	16,50 m	deformuota 7,4x0,9x0,4 cm; 2,9x 0,8x0,3 cm,
19. (1468)	Ietigilio , įmov., juostinio ?, fragm.	59 m	32,70 m	Plunksna 15x3x1,1 cm
20. (1469)	Apyrankės , juostinės, (ivij.?) žal, fragm	59 m	32,70 m	7x0,9x0,4 cm
21. (1470)	Apyrankė , smailėj. galais, daugiak, pj., ž.	60 m	44,30 m	Galai skersin. griovel. 6,2 x 4,2x0,7x0,6, atstumas tarp galų 2,6 cm
22. (1471)	Apyrankės , juostinės, pusapskrito pj.frag	60,50 m	3 m	L – 3,4 cm, pl. 1,7 cm
23. (1472)	Apyrankės , juostinės (nudėvėtos), pusapskrito pj., žalvar., fragm.	60,50 m	3 m	L-1,5 cm, pl.1,3 cm, stor. 0,4 cm
24. (1473)	Apyrankės , juostinės (nudėvėtos), netai-syklingo pusapskrito pj., žalvar., fragm.	60,50 m	12,60 m	L-2,9 cm, pl.1,3x0,45
25. (1474)	Segės , pasaginės,lankelio pusė, žalvar.	60,50 m	16,30 m	Be galv., pusapskr.pj.
26. (1475)	Apyrankės , juostinės (nudėvėtos), netai-syklingo pusapskrito pj., žalvar., fragm.	63 m	16,40 m	L-3 cm, 1,6 x0,5 cm
27. (1476)	Smeigtuko , kryžinio, galvutės, ž., frag.	64,50 m	15,10 cm	Arg plokšt.3,4x2,5
28. (1477)	Apyrankės , juostinės, (ivij.?) žal, fragm	64,50 m	15,10 cm	Deform., apsilydž.
29. (1478)	Antkaklės (smeigto adatos?), žalv., frag.	64,50 m	46,60 m	L-4,8xØ0,4-0,6 cm
30. (1479)	Dirbinio (kabučio?) , pasagvinės formos, žalv., frag.	66 m	41,60 m	Nuo peilio? L-2,5 cm
31. (1480)	Apyrankės , juostinės, (ivij.?) žal, fragm.	66 m	41,60 m	3x0,9x0,3 cm
32. (1481)	Apyrankės , juostinės, (ivij.?) žal, fragm.	68,50 m	3,10 m	2x1,8x0,4 cm
33. (1482)	Segės , pasag., žalv., degės fragm.	68,50 m	3,10 m	Ornam. 2,2 x 1,9x0,8
34. (1483)	Apyrankės , juostinės, žal, fragm.	69 m	14,60 m	3,4x1,5x0,3 cm
35. (1484)	Segės , pasag., daugiakampiais galais, fragmentas – pusė segės : galvutė ornamenteuota 3 koncentr. akutėm, lankelis – įmuštu trikampelių juosteles.	69 m	39,70 m	Ø 6,1xh-1,3
36. (1485)	Apyrankės , juostinės, (ivij.?) žal, frag.	69 m	39,70 m	4,3x0,8x0,9 cm

37. (1486)	Apyrankės (?) , daugiakampio skerspj., žalv., fragm.	69 m	42,10 m	Ø 6,5x0,65x0,65 cm
38. (1487)	Antkaklės , įvjinės, 3 vielų, žalv. fragm.	70 m	8,80 m	4,2xØ 0,9 cm
39. (1488)	Apyrankės , juostinės, žalv., fragm., defo.	70 m	8,80 m	Ornam.4x1,8x0,15
40. (1489)	Smeigto (?) , kryžinio (?), žalvar., fragm.	70 m	27,20 m	Galvutė 2,7x2,1x0,2
41. (1490)	Kabutis , pasagvinės formos, žalvar.	70 m	35,80 m	Nuo peilio? H 2,7 cm
42. (1491)	Buoželė , smailiaviršūnio kūgio formos, nuo segės lankinės?	70 m	35,80 m	H1,2xØ 0,8 cm
43. (1492)	Apyrankės , juostinės, (ivij.?) žal, 2 frag.	72 m	12,80 m	4,6x0,8x0,3;2,4x0,8x0,3
44. (1493)	Antkaklės , vytinės, 3 vielų, žalv. fragm.	72 m	12,80 m	2,9xØ0,9 cm
45. (1494)	Apyrankės , juostinės, (ivij.?) žal, frag.	74,50 m	38,80 m	Sunykės. 2,3x0,9x0,4
46. (1495)	Apyrankės , daugiakampio pjūvio, frag.	74,80 m	74,90 m	Ornam. 6,5x0,8x0,5 cm
47. (1496)	Smeigto , kryžinio, žalv., fragm.: adata rombo pjūvio, galvutės dalis su kilpele	76 m	42,70 m	H 9,8
48. (1497)	Apyrankės , juostinės, (ivij.?) žal, frag.	75,50 m	46,60 m	Ornam. L 6,5x1x0,9 cm
49. (1498)	Apyrankės , juostinės, (ivij.?) žal, frag.	76 m	18,60 m	Deform.4,7x0,9x0,8 cm
50. (1499)	Apyrankės , juostinės, (ivij.?) žal, frag.	76 m	18,60 m	Ornam.:eglutė.1,4x0,9x0,4
51. (1500)	Antkaklės , vytinės, 3 vielų, žalv., frag., deformuotas.	76 m	18,60 m	1,9xØ 0,7
52. (1501)	Apyrankės , juostinės, puasapskrito pjūvio, fragm, Dekoras: 5 rombų įstrižos eilutės. Tinka 55.	76,50 m	52 m	L 3,7x1x0,9 cm
53. (1502)	Kabutis , pasagvinės formos, žalv., fr.	76,50 m	40,10 m.	Nuo peilio. H 3 cm
54. (1503)	Apyrankės , juostinės, žal, frag.	77,50 m	2,40 m	Sunykės. 3x1,2x0,9
55. (1504)	Apyrankės , juostinės, puasapskrito pjūvio, fragm, - galinė dalis. Dekoras 5 rombų įstrižos eilutės. Tinka 52.	78 m	47,80 m	3,9x1,2x0,4 cm
56. (1505)	Segės , pasaginės, žalv., lankelio fragm. (be galų). Ornam.: skersiniai grioveliai.	78 m	0 m	Segės Ø8 cm. 3,1x1,3x0,6 (0,45) cm
57. (1506)	Galvutė , aguoninė, nuo pasag. segės, žalv.	78 m	28,80 m	Ø1,1x1,1 cm
58. (1507)	Apyrankės , juostinės (ivij.?), žalv., frg.	78 m	41,30 m	Be patinos. 4,7x1,2x0,3
59.	Apyrankės , netaisykl. pj., žalv.,	78 m	51 m	Be patinos. 5,2x0,5x0,4

(1508)	frg.			
60. (1509)	Smeigto , kryžinio (?), žalv., galvutės frag. (centrinė dalis).	79	43,90 m	H 2,6x2,7x0,2-0,5 cm
61. (1510)	Segės (?), aguoninės (?), žalv., korpuso fragm.	79 m	43,90 m	2,2x1,00370,3 cm
62. (1511)	Buoželė , aguoninė, žalv., segės lankin.	80 m	52 m	2,6x1,8x0,8 (Ø1,1)
63. (1512)	Apyrankės , juostinės (įvij.?), žalv., frg.	80,50 m	23,35 m	2,8x0,8x0,3 cm
64. (1513)	Galvutė , aguoninė, žalvar., segės pasaginės. Ornamentas panašus į 74.	81 m	5,50 m	Ornament. Ø 1,3xH 0,8-1,6
65. (1514)	Apyrankės , juost., (įvij. ?), žalv., fr.	81 m	5,50 m	3x0,6x0,3 cm
66. (1515)	Apyrankės , juost., žalv., fr.	81 m	5,50 m	1,5x1,6x0,4 cm
67. (1516)	Apyrankės , juost., (įvij. ?), žalv., fr.	81,50 m	17,10 m	Ornam.: eglutė. 1,9x0,8x0,4 cm
68. (1517)	Apyrankės , juost., (įvij. ?), žalv., fr.	81,50 m	37,50 m	4,9x1x0,4 cm
69. (1518)	Dirbinio , neaiškios paskirties, žalvar., fragmentas (apkallas ?).	82 m	34,30 m	2,3x1,50,1 cm
70. (1519)	Antkaklės , vytinės, žalv., fragm.	82 m	41,20 m	7,8xØ 0,9
71. (1520)	Smeigto , kryžinio, žalv., galvutės fragmentas (adatos tvirtinimo vieta)	82 m	48.20 m	2,8x2,7x0,2-0,4 cm
72. (1521)	Grandinėlė , smeigto, dviejų grandžių, žalvar.	83 m	49,80 m	H 3,7xØ 2,2 cm
73. (1522)	Kabutis , pasagvinės pavidalo, žalvar., fragmentas.	83,50 m	40.30 m	H 2,1x1-1,2 cm
74. (1523)	Galvutė , aguoninė, segės pasaginės, žalvar. Ornamentas panašus į 64.	84 m	2,50 m	Ornament. Ø 1,7x H 1,1-2,9 cm
75. (1524)	Apyrankės , juost., (įvij. ?), žalv., fr.	84 m	11,30 m	Ornam.: eglutė. 3,8x0,95x0,4 cm
76. (1525)	Apyrankės , juost., (įvij. ?), žalv., fr.	84 m	11,30 m	3,3x0,8x0,4 cm
77. (1526)	Segė , pasaginė, daugiakampiai galais (išliko vienas), žalv., deform.	84 m	17,50 m	3,6x0,7 cm
78. (1527)	Segės , trikampe reljefine galvute, žalvarinės, centrinės dalies fragm.	84 m	25,10 m	2,21,7x0,3-0,7 cm
79. (1528)	Dirbinio , neaiškios paskirties, orna- mentuotu paviršiumi, fragm., apsilyd.	84 m	29,40 m	1,7x1,3x0,5 cm
80. (1529)	Segės , pasag., išplatintais galais, žalvar., fragmentas. Ornamentuota.	84,50 m	5,30 m	3,5x0,5-1,7x0,5-0,8 cm
81. (1530)	Apyrankės , juost., (įvij. ?), žalv., fr.	84,50 m	5,30 m	4,8x0,8x0,3 cm (deform.)
82.	Apyrankės , juost., (įvij. ?), žalv.,	84,50 m	5,30 m	2,6x0,9x0,3 cm

(1531)	fr.			
83. (1532)	Kalavijo , vienašmenio, rankena, su dalimi geležtės, įkotės, geležinio, fragm. Geležtė 4,7 cm pločio, 3,3 cm ilgio.	86 m	27,10 m	8,5x9,8x3 cm. Skersinis apatinis, ornam. Smukiai skersin. grioveliais 8,5x3,1x2 cm.
84. (1533)	Adata , smeigto, žalvar., fragm.	87 m	41,10 m	5,2x0,6x0,5 cm
85. (1534)	Žvangutis , su kilpele (neišliko), žalvar.	87,80	34,40 m	Ø 1,1x1,1 cm
86. (1535)	Antkaklės , vytinės, trijų vielų, žalvar., fragm.	88 m	14,50 m	4,6xØ1,2 cm
87. (1536)	Apyrankės , juost., (ivij. ?), žalv., 2 fr.	90,20 m	3,70 m	2,2x0,8x0,4 1,8x0,7x0,4 cm
88. (1537)	Segės , lankinės, aguoninės, kojelės (liemenėlio), žalvar., fragmentas.	91,50 m	32,70 m	2,6x1,5x0,5 cm
89. (1538)	Apyrankės , juost., žalv., fragmentas, apsilydės.	92 m	8,60 m	3,21,4x0,6 cm
90. (1539)	Antkaklės , vytinės (3 vielų), žalv., lankelio galinės dalies fragmentas.	92 m	49,60 m	11,7xØ 1,1-0,7 cm
91. (1540)	Gargažė , susilydžiusio žalvario dirbinio.	92,50 m	18,90 m	1,9x1,3x0,9 cm
92. (1541)	Apyrankės . platėjančia vidurine lankelio dalimi, žalvar., fragm.	93,50 m	10 m	Patina neišliko. 3x1,9-0,8x0,3-0,3 cm.
93. (1542)	Apyrankės . netaisykl. pj., žalvar., fragm., apsilydės.	94 m	6,60 m	Apsilydės. 3,9x1,3x0,3
94. (1543)	Plunksnos , ietigalio, gelež., fragm.	94 m	48 m.	6,7x1,2 cm
95. (1544)	Apyrankės , daugiakampio pjūvio lankeliu, kiek smailėjančios į gala, žalvar., fragmentas.	94 m	48 m	Ornament. 5,2x0,8x0,6 cm
96. (1545)	Kabučio , pasagvinės formos, žalvarinio, fragmentas.	94 m	48 m	Sunykės. 0,8x0,8 cm
97. (1546)	Dirbinio , žiedo formos ir rombinio skerspjūvio, su adata, žalvar., fragmentas. Bendras H 5,5 cm.	95 m	21,50 m	Galvutė: Ø4,5x3,8x1,1 x0,8 cm Adatos: 2,1x0,7x0,6 cm.
98. (1547)	Antkaklės , vytinės, lankelio galinė dalis, žalvar., fragmentas.	96 m	41,40 m	4,6x Ø0,8-0,6 cm.
99. (1548)	Kabutis , klevo lapo formos, žalvar., fragment. Kilpelė nulūžusi.	97 m	52 m.	L 3x H 2,3x0,2 cm
100. (1549)	Segės , lankinės, liemenėlio dalies, žalv., fragm.	97 m	52 m	1,5zx1,3x1 cm
101. (1550)	Antkaklės , vytinės, 3 vielų, žalvar., fragmentas. Apsilydės	98 m	10,70 m	3xØ1,2 cm
102. (1551)	Apyrankės , juost., (ivij. ?), žalv., fr.	98 m	10,70 m	3,7x0,8x0,3 cm
103. (1552)	Buoželė , aguoninė, segės, lankinės, žalvar.	100,50 m	44,20 m	3,2x2,2x0,7-1 cm.
104. (1553)	Segės , pasaginės, zoomorfiniais galais, žalvar., fragm.	101 m	10,90 m	5,5x4,1xH 1,1 cm lankelis 0,8-0,4x0,4 cm

	Ornamentuotas.			
105. (1554)	Gabalėlis , žalvarinio dirbinio, susilydžiusio.	101 m	10,9 m	1,4x1,3x1 cm.
106. (1555)	Segės , lankinės, laiptelinės (?), žalv., liemenėlio fragmentas.	101 m	38 m	5,1x2,8x3 cm
107. (1556)	Dirbinio , ažūrinio, žalv., fragm.	109 m	54,50 m	1,8x1x0,4 cm
108. (1557)	Adata , segės, pasaginės, žalv.	110,50 m	44,30 m	4,8x1x1,5 cm
109. (1558)	Kabutis , pasagvinės formos, žalvar. Dekoras: rombai (kaip 52, 55).	110 m	50,50 m	H 3,3x 1 cm
110. (1559)	Lankelio , antkaklės, žalvar., frag,	110 m	50,50 m	Tordiruotė. 6,5x0,6 cm
111. (1560)	Ietigilio , gelež., įmova su plunksnos fragmentu.	112 m	46,30 m	L 14,5xØ 2,4x2 cm
112. (1561)	Karolio , skersai rantyto, žalvar., fragm.	113 m	31,50 m	L 1,2x1 cm
113. (1562)	Antkaklės , vytinės, žalvar., lankelio galinės dalies fragmentas (be kilpelės).	113 m	51 m	L 8,4xØ 0,9-0,8 cm
114. (1563)	Saga , apskrita, plokščiu paviršiumi, su masyvia kilpele. Plokštumoje įmušta aštuonkampė žvaigždė apskritime ir palei pakraštį 8 iškilūs taškai atskirose gardelėse. Fragment.	114 m	41,10 m	Ø 1,8-1,9xH 0,9x storis 0,25 cm
115. (1564)	Skirstiklis , apgalvio, stačiakampio formos (keturkampio pjūvio su 5 skylučių liekanom), žalvar., fragmentas.	115 m	5,70 m	L 2,1x0,7x0,6 cm, skylutės Ø 0,3 cm
116. (1565)	Apyrankės , juost., (ivij. ?), žalv., fr.	116 m	12,70 m	2,1x0,9x0,4 cm
117. (1566)	Antkaklės , vytinės (3 vielų), žalvar., fragm. apsilydės.	117 m	8,20 m	L 2,7xØ 1,2 cm
118. (1567)	Apyrankės (?) , juostinės, žalvar., apsilydės fragm.	117,50 m	1,30 m	1,8x1,3x0,4-0,7 cm
119. (1568)	Galvutė , aguoninė, segės pasaginės, žalvar. Ornamentas: 4 grupės koncentriniai pusapskritimų.	117,50 m	11,60 m	Ø 1,6xH 0,9-1,4 cm
120. (1569)	Apyrankės , juost., (ivij. ?), žalv., degusios, fragmentas.	118 m	7,20 m	4,6x0,8-1x0,3-0,9 cm
121. (1570)	Antkaklės , vytinės (3 vielų), žalvar., lankelio galinės dalies fragmentas (be kilpelės).	118 m	48,20 m	6,8x0,6-0,8 cm
122. (1571)	Segės , lankinės, zoomorfinės (?), žalvar., fragmentas – kojelė su užkabos liekana.	119 m	2,50 cm	4,8x0,7x0,5-0,6 cm
123. (1572)	Dirbinio , gintaro, gludintu paviršiumi, fragmentas.	119 m	52 m	1,3x1,1x storis 0,7 cm

124. (1573)	Apyrankės , juostinės, žalvar., fragm.	120 m	7,90 m	2x1,5x0,4 cm (Be ornamento)
125. (1574)	Segės (?) , lankinės, žalvar., fragmentas – liemenėlio dalis su įvijos tvirtinimo vieta. Sunykės.	122 m	9,20 m	1,9x0,7x0,9 cm
126. (1575)	Apkalas , diržo (?), žalvarinės skardos, fragmentas.	123 m	8,10 m	1,6x1,4x0,1 cm
127. (1576)	Karolis , daugiakampis, trigubas, žalvar.	183 m	42 - 48 m	13,5x1,2x1,2 cm (vieno karolio ilgis 1,2 cm), skylutės Ø 0,6 cm
128. (1577)	Karolis , daugiakampis, žalvar.	183 m	42-48 m	H 1,35x1,2x1,2xØ 0,5 cm
129. (1578)	Karolis , daugiakampis, žalvar.	183 m	42-48 m	sunykės, H1,3x1,1x1,1 cm
130. (1579)	Buoželė , nuo segės, lankinės, zoomorfinės, žalvarinės(?). Su trimis ataugėlėmis (buvo 4?), balto metalo danga (?).	184 m	15 m	H 1,7xØ 1,4-1,9 cm Skersmuo nurodytas be ataugėlių aukščio.
131. (1580)	Antkaklės , apvaliai pastorintais užkeistais galais, žalvar., fragmentas.	-	-	Deformuota, patina nutrupėjusi. 15x8,5xØ05-06xØ1-1,2 cm.
132. (1581)	Karolis , dvigubo nupjauto kūgio formos, žalvarinis, trigubas.	-	-	Skylutėje Fe korozijos likučiai. H1,45xØ1,1 cm.
133. (1582)	Karolis , suspausto rutulio formos, žalvar., trigubas.	-	-	Pakraščiai daužti. H 1,9xØ 1,1 cm
134. (1583)	Karolis , suspausto rutulio formos, žalvarinis, dvigubas, apsilydės.	-	-	
135. (1584)	Segės , lankinės, laiptelinės (IV tipas - suplokštėjusi) žalvarinės, fragmentas – liemenėlio, lanko ir laiptelio dalis.	-	-	Dekoro elementai sunykę, nutrupėję. X3,4x0,1-0,3 cm.
136. (1585)	Segės , lankinės, aguoninės, žalvar., fragmentas – lanko ir buoželės dalis.	-	-	Stipriai sunykusi. 3,7x3,2xØ 1,7 cm
137. (1586)	Segės , lankinės, aguoninės, žalvar., 2 fragmentai – liemenėlio ir kojelės dalys.	-	-	2,9x1,9x1,8 ir 3,8x2x1,7 cm.
138- 140. (1587 -1589)	Buoželės , 3 vnt., segių, lankinių, aguoninių, žalvarinių.	-	-	Pasidengusios Fe korozijos produktais. 3,6x1,7 cm; 3,8x2,4; 2,7x2,2 cm
141. (1590)	Buoželė , dvigubo žiedelio formos, žalvarinė, nuo segės, lankinės, neaiškaus tipo.	-	-	H 1,1x1,2 cm
142. (1591)	Segės , lankinės, zoomorfinės, žalvarinės, 2 fragmentai – kojelė ir buoželė.	-	-	Kojelės: 4,1x0,7x0,8 cm; buoželės: 1,5x1,7x0,9 cm
143. (1592)	Segės , lankinės, žalvar., 2 fragmentai – liemenėlio ir buoželės atskirios dalys.	-	-	Buoželė: H 1,5xØ1,7cm; 2,1x1,6x1,5 cm
144, 145.	Buoželės , 2 vienetai, žalvarinės, nuo segių, neaiškaus tipo.	-	-	H1,4xØ1,1 cm; h 1,9x1,1 cm

(1593-1594)				
146. (1595)	Segės , lankinės?, korpuso, žalvarinio, fragmentas.	-	-	3,7x3,7x0,2-0,7 cm
147. (1596)	Segė, pasaginė , pastorintais ir paplatintais galais, su adata, žalvarinė.	-	-	Ø 3,9x3,9x0,9x lankelio plotis 0,7-1,1 cm.
148. (1597)	Segė , pasaginė, keturkampiais galais. Galvutės ir lankelis dekoruoti akutėmis.	-	-	Patina vietomis nutrupėjusi. Ø 7,8x7,7xH1,7
149. (1598)	Segės , pasaginės, daugiakampiais galais, žalvarinės, fragmentas – pusė segės (pusė lankelio ir dalis galvutės). Galvutė dekoruota akutėm, lankelis pynute.	-	-	5,7x1,3 cm.
150. (1599)	Segės , pasaginės, daugiakampiais galais, žalvarinės, fragmentas – pusė segės (pusė lankelio ir dalis galvutės, be dekoro).	-	-	5,7x1,5 cm
151. (1600)	Segės , pasaginės, lankelis, žalvarinis, be galų.	-	-	7,6x0,7 cm
152. (1601)	Karolis , dvigubo nupjauto kūgio formos, žalvarinis.	-	-	H 0,9xØ 1,1 cm, skylutė Ø 0,4 cm.
153. (1602)	Smeigtuko , trikampe reljefine galvute, žalvarinio, fragmentai – galvutės centrinė dalis ir buoželė. V grupė.	-	-	Galvutė: H 3,2x3,9cm, su atauga 3,2 cm; buoželė: L-2,7x1,3x1 (su ataugėlėm h – 1,3 cm).
154. (1603)	Smeigtukas , kryžine galvute, žalvarinis, buvęs dengtas Arg plokšteli ir 5 kūgeliais kržmų galuose ir centre (lydmetalio pédsakai, skylutės). Viena kryžma ir adata neišliko. IV grupė, b pogrupis.	-	-	H 8,7x6,5x0,5 cm;
155. (1604)	Smeigtuko , kryžine galvute, žalvarinio, fragmentai, 5 vnt. Preliminariai galima priskirti III grupei (kryžmų galai ir centras turėjo būti dengti 5 kūgeliais).	-	-	Fragmento (iš 5 dalių) H 14,5 cm, plotis – 8,5 cm
156. (1605)	Smeigtuko , kryžine galvute, žalvarinio, fragmentai, 4 vnt. Grupė neaiški dėl fragmentiškumo, atskiro dalys priskirtos sąlyginai vienam smeigtukui.	-	-	Fragmento (iš 5 dalių); H 2,8x2,9x0,2-0,4 cm; 2,5x2,50,2-0,7 cm; adatos:L 3,3xØ0,6-0,7 cm; L 5,2xØ 0,4-0,5 cm (su Baltos masės pédsakais)
157. (1606)	Smeigtuko , kryžine galvute, žalvarinio, fragmentai, 3 vnt. Grupė neaiški dėl fragmentiškumo, atskiro dalys (2 galvutės, 1 adatos) priskirtos sąlyginai vienam smeigtukui.	-	-	Galvutei priskirtos dalys:3,3x3x0,3 cm; 2,1x2,2x0,3 cm; adata 6,2 cm.

158. (1607)	Kabučio , pusmėnulio formos, su kilpele, profiliuota apatine dalimi, žalvarinio, fragmentas. Paviršius klotas kalstyta Arg? pokštele, kurioje išliko 2 lizdai stiklo akutėms. Nešiotas prikabintas prie smeigto kryžine ar panašia galvute.	-	-	H (kartu su kilpele, kuri yra 0,9x0,9x0,4cm) 3,4 cm, H be kilpelės 2,6x4,1x0,25 cm. Dangą reikėtų ištirti.
159. (1608)	Smeigtukas , apskrita galvute, su „tutuliu“ (neišliko, yra lydmetalio pėdsakai) ir kilpele blogojoje pusėje, žalvarinis. Pakraščiai nutrupėjo, išliko menki fragmentai. Rasta žalvario juostelė priskirta smeigtukui sąlyginai. Galima alavo danga. Adatas buvusi geležinė, (išliko korozijos pėdsakai galvutės centre).	-	-	Bendras H 2 cm (be kilpelės, kurios h 0,8 cm), gavutės Ø 4,1 cm, „tutulio“ pagrindo Ø 1,3 cm. Juostelė, priskirta segės pakraščiui?, yra 4,7x1,50,15 cm dydžio.
160. (1609)	Smeigtuko , apskrita galvute, su „tutuliu“ (neišliko), žalvarinio fragmentai, 2 vnt. Galima alavo danga.	-	-	Galvutės centrinės dalies fragmentas 2,7x2,4 cm dydžio, tutulio Ø 1,15 x H 0,7 cm. galvutės aptinės dalies 2x0,8x0,2-0,4 cm.
161. (1610)	Antkaklės , viela apvyniotais galais, žalvarinės fragmentas. Labai sunykęs, išliko menkas apvyniojimo fragmentas.	-	-	L 4,5xØ 0,6-0,8 cm
162. (1611)	Apyrankės , storagalės, aštuonkam-piais galais, žalvarinės, fragmentas – pusė apyrankės.	-	-	Ornamentas: X įkartelių eilutės trijose išilginėse plokštumose, skersiniai ranteliai. 6,2x3,7x1,4x1,4
163. (1612)	Apyrankė , juostinė, paplatintais galais, pusapvalio pjūvio, žalvarinė. Lūžusi į 2 dalis. Patina trupa, dalis nutrupėjo.	-	-	Ornamentas: keturios išilginės akučių eilutės. 7x6 cm; galai 1,2x0,55, lankelio vid. Dalis 0,7x0,25-3 cm.
164. (1613)	Apyrankės , juostinės, įsmaugtais galais, žalvarinės, fragmentas – pusė apyrankės. Patina nutrupėjo.	-	-	Apyrankės vidinė dalis išilgai ištrupėjusi. L per perimetram 9,2x1,40,9x1,2 cm.
165. (1614)	Apyrankės , juostinės, keturkampio pjūvio smailėjančiais galais, žalvar., fragmentas. Išliko akinio ornamento pėdsakai.	-	-	Patina vietomis nutrupėjusi. L per perimetram 5,5 cm, lankelis 0,8x0,45x galas Ø 0,6 cm.
166. (1615)	Apyrankės , juostinės, pusapvalio pjūvio platėjančiais galais, žalvar., fragmentas. Išliko nežymus ornamento pėdsakas.	-	-	L per perimetram 5 cm, lankelis 0,7x0,25cm, galas 1x0,4 cm.
167. (1616)	Apyrankės , juostinės, ovalo pjūvio lankeliu, neaiškiai galais, žalvar., 2 fragmentai.	-	-	5x0,5x0,35 cm; 4,8x0,5x0,3 cm.

	Neornamentuotas.			
168. (1617)	Apyrankės , juostinės, pusapvalio pjūvio vienodo pločio lankeliu, žalvar., fragmentas. Išliko nežymūs ornamento pėdsakai.	-	-	L per perimetram 4,5 cm, lankelis 1,3-0,4x0,5 cm.
169. (1618)	Apyrankės , juostinės, netaisyklingo pjūvio storėjančiais galais, žalvar., fragmentas. Ornamentą dengia korozijos produktai.	-	-	L per perimetram 7 cm, lankelis 1x0,5 cm, galas 1,6x0,8 cm.
170. (1619)	Apyrankės , zoomorfiniai galais (I tipas), keturkampio pjūvio, išplatintu per vidurį lankeliu, žalvar., fragmentas. Išliko ornamentas.	-	-	L per perimetram 5,3x2,1x0,3, galo 1,1x0,4 cm.
171. (1620)	Apyrankės , zoomorfiniai siaurėjančiai galais (II tipas), keturkampio pjūvio, žalvar., fragmentas. Ornamentas išliko fragmentiškai.	-	-	L per perimetram 4 cm, lankelis 0,9x0,5 cm galas 0,6x0,4 cm.
172. (1621)	Apyrankės , juostinės, netaisyklingo pjūvio siaurais lankeliais, žalvar., 4 fragmentai. Paviršiai ornamentuoti, deformuotos, apsilydžiusios.	-	-	L nuo 2,7 iki 4,6 cm, lankelių plotis 1 – 1,2 cm.
173. (1622)	Apyrankės , juostinės, netaisyklingo pjūvio siaurais lankeliais, žalvar., 5 fragmentai. Paviršiai ornamentuoti, dalis fragmentų deformuoti, apsilydė.	-	-	L 4,9x1,5x0,4 cm; L 3,2x1,5x0,5 cm; L 2,5x1,6x0,5 cm; L 1,9x1,4x0,5 cm; L 1,4x1,5x0,6 cm.
174. (1623)	Apyrankių , įvijinių, trikampio pjūvio, žalvarinių, fragmentai, 7 vnt.	-	-	L nuo 5,6x1,2x0,3 cm iki 1,2x0,7x0,3 cm.
175. (1624)	Apyrankių , įvijinių, pusapvalio pjūvio, žalvarinių, fragmentai, 7 vnt.	-	-	L nuo 5,6x0,6x0,3 iki 2,2x0,9x0,9 cm
176. (1625)	Apyrankių , įvijinių, keturkampio pjūvio, žalvarinių, deformuotų nuo ugnies, fragmentai, 3 vnt.	-	-	L 5,4x0,8x0,3 cm; 4,4x0,8x0,3 cm; 4,2x0,7x0,3 cm
177. (1626)	Skirstiklio , apskrito, plokščio, su konuseliu centre, žalvarinio fragmentas (išliko daugiau kaip du ketvirčiai). Tarpa tarp 5 skylių ornamentuoti įkartomis, akutėmis.	-	-	Ø 3,9x2,6x H 0,7cm (su konuseliu)x H 0,3 cm (be konuselio); skylių Ø 0,8-0,9 cm; konuselis 0,9x0,4 cm.
178. (1627)	Apkalo (?), diržo galo, profiliuotas šonais ir galu, žalvarinio, fragmentas. Paviršius neornamentuotas.	-	-	L 3,1x1,5x0,16 cm.
179. (1628)	Kabučio , pasagvinės formos, aukšta keturkampe galvute, žalvarinio, fragmentas.	-	-	H 2,5cm, galvutė 0,75x0,7 cm, kojelė 0,3x0,4 cm.
180.	Kabučio , pasagvinės formos,	-	-	H 2,65, galvutė Ø 1x0,9

(1629)	buoželės pavidalo galvute, žalvarinio, fragmentas.			cm, H 1,1 cm; kojelė 0,3x0,5 cm.
181. (1630)	Antkaklės , viela apvyniotais galais, lankelio, žalvarinio, fragmentas.	-	-	L 1,9x Ø 0,6 cm.
182. (1631)	Dirbinio , neaiškios paskirties (skirstiklio plokštelės?), žalvar., fragm. paviršius ornamentuotas, yra skylutė.	-	-	2x1,3x0,2 cm. Skylutės Ø 0,5 cm.
183. (1632)	Žiedo , smailėjančiais galais, trikampio pjūvio, žalvarinio, fragmentai, 2 vnt. Ornamentuotas skersinėm įkartelėm. Deformuotas.	-	-	1. Ø 3x2,6 cm ; 2. Ø 2,6x0,6 cm. Vielutės 0,7x0,3 cm.
184. (1633)	Gargažės , dirbinių, susilydžių ugnyje, žalvarinių fragmentai. 9 vnt.	-	-	Bendras svoris 53,91 g. Didžiausia 3,6x2,7x1,2 cm ir mažesnės.
185. (1634)	Ietigalis , įmovinis, juostinis, geležinis. Dalis įmovos neišliko. Deformuotas – dalis viršunės sulencta. Paviršiaus dalis nutrupėjo.	-	-	Ilgis per perimetram 30 cm. Plunksnos ilgis 19 cm, plotis 3,2 cm, storis 1,4 cm

LAZDININKŲ, KALNALAUKIO KAPINYNO (A1708)
ŠIAURINĖJE
DALYJE ŽVALGYMŲ METU SURINKTŲ RADINIŲ SĄRAŠAS
2009. 11. 11-12

Eilės Nr./	Eilės Nr./Suvėtinis Nr.	Radinio pavadinimas	Atstumas nuo lauko Š pakraščio* arba x koord.	Atstumas nuo lauko V pakraščio** arba y koord.	Pastabos
1.	186. (1635)	Kirvis , įmovinis, geležinis. Įmova neišliko – nutrupėjo. Rastas armens gylyje.	5 m	3 m	L – 13 cm, ašmenų plotis 5,1 cm, įmovos pagrindo Ø 3,6 cm. Korpusas per liemenį 3,3x2,5 cm.
2.	187. (1636)	Apyrankės , storėjančiais daugejiakampiais galais, žalvarinės, fragmentas – lankelio galinė dalis. Paviršius sunykęs, nutrupėjęs. Rasta armenyje.	140 m	9 m	L – 3,5x1,2x1,2 cm
3.	188. (1637)	Apyrankės , juostinės, stačia-kampio skerspjūvio, fragmentas. Paviršius ornamentuotas smulkiais išilginiais grioveliais. Deformuota, pakraščiai nutrupėję. Rasta armenyje.	2 m i Š nuo linijos	-	L – 5 x2,5x0,12 cm

4.	189. (1638)	Moneta , Romos imperijos sestercijus, žalvarinė. Paviršius ištrupėjės. Av.: legenda neįskaitoma, imperatoriaus biustas į dešinę. Rv.: legenda neišliko, sédinti figūra. Rasta armenyje.	6 m	3	Ø 3,3x2,9 x0,5 cm Svoris – 20,44 g. Reikia valyti, konservuoti.
5.	190. (1639)	Segės (smeigtuko ?), apskritinės, ažūrinės, žalvar., fragmentas. Išliko du atsišakojimai. Paviršius ornamentuotas dviem koncentriniais grioveliais , duobute centre ir dengtas alavo danga. Rasta armens gylyje.	7 m	1 m	Ø 1x0,3 (storis)xØ 0,8 (kilpelės) segės h su kilpele 1 cm.
6.	191. (1640)	Segės (smeigtuko?), apskritinės, kiauraraštės, žalvarinės, fragmentas, susidedantis iš kelių apskritimų. Išliko daugiau negu ketvirtis papuošalo, kurio alavu (?) dengtas paviršius dekoruotas dviem koncentriniais grioveliais ir skylute centre. Blogojoje pusėje išliko plokščia stačiakampė kilpelė su grandelės fragmentu.	8 m	3 m į R	Ø apie 5 cm, fragmento ilgis 4,2 cm, storis 0,35 cm. Bendras h su kilpele 1,4 cm. Kilpelės h 1 x 1x0,4 cm. Grandelės Ø 0,6 cm.
7.	192. (1641)	Apyrankių , įvijinių, pusiau apskrito pjūvio lankeliu klaipédietiškų, žalvarinių, du fragmentai. Deformuoti, paviršiai ištrupėjė.	9 m	3 - 4 m į R	Fragmentų L – 7,5 cm (0,5x0,25 cm) ir 4,5 cm (0,5x0,3 cm)
8.	193. (1642)	Segės , lankinės, lenkta kojele (?), žalvarinės, fragmentas – liemenėlis su perėjimu į kojelę (daugiakampio pjūvio). Dengtas alavo (?) danga.	9 – 10 m	3 – 4 m į R	L - 4,8 cm, liemenėlio matmenys 0,75 x0,5 cm.
9.	194. (1643)	Apyrankės , išgaubto pjūvio, klaipédietiškos, žalvarinės, lankelio galinės dalies fragmentas. Ornamentuota akučių, skersinių įkartelių išilginėm eilutėm, atskirtų išilginiais grioveliais. Galas užbaigtas skersinėm įkartelių eilutėm.	7 – 9 m	7 m	L – 3,6 x 1,9x0,1 cm.
10.	195. (1644)	Antkaklės , viela apvyniotais lankelio šonais (galai neišliko) ir dekoruotos žiedelių grupėm, žalvarinės, du fragmentai.	7 – 10 m	2 – 6 m į R	L – 9,5 ir L – 7,5 cm.

		Paviršiai apnykė, ištrupėjė.			
11.	196. (1645)	Apyrankės , išgaubto pjūvio, klaipėdieriškos, žalvarinės, lankelio dalies fragmentas. Ornamentuota trim eilėm akučių, skersinių įkartelių išilginėm eilutėm.	7 - 10 m	2 – 6 m	L -3,5x1,4x0,18 cm.
12.	197. (1646)	Apyrankės , išgaubto pjūvio, klaipėdieriškos, žalvarinės, lankelio dalies fragmentas. Ornamentuota trim eilėm akučių, įstrižų įkartelių išilginėm eilutėm. Deformuotas, ištrupėjusiais pakraščiais.	7 - 10 m	2 – 6 m	L – 5,3 x1x0,17 cm.
13.	198. (1647)	Segė , labai profiliuota, uždara įvija, trikampio pjūvio lankeliu ir trim masyviais skydeliais (IV grupė), žalvarinė. Lūžusi į dvi dalis per liemenėlį, lietinė užkaba neišliko.	12 m	6 – 7 m į R	L – 6 cm, pl. 3,5 cm, h – 2,5 cm. Įvijos tūtos Ø 0,9 – 1 cm. Užkabos L – 1,5 cm. Svoris: 34,33 g.
14.	199. (1648)	Moneta , Romos imperijos sestercijus, žalvarinis. Av.: apskritiminė legenda neišliko, imperatorės biustas į dešinę. Rv.: apskritiminė legenda neišliko; centre - sédinti (?) figūra, monetos lauke – S C. Kraštas nutrupėjės. Rasta 15 cm gylyje.	7 m	7 m į R	Ø 2,53x2,6x2,4 cm, svoris - 14,05 g.
15.	200. (1649)	Apyrankės , juostinės, žalvarinės, lankelio du fragmentai. Dekoruoti įrežtu tinklelio ornamentu.	7	9 m	2,2x1,4 cm
16.	201. (1650)	Antkaklės , žalvarinės, neaiškaus tipo (galai neišliko), lankelio, dekoruoto sukimo imitacija, fragmentas. Lankelis į galą plonėja.	2 m į Š	3 m	L – 4,6 cm; lankelio Ø 0,3 – 0,45 cm.
17.	202. (1651)	Segės , akinės, žalvarinės fragmentas – kojelė. Užkaba nulūžusi, kraštai ir paviršius nutrupėjė.	5 – 10 m	4 - 6 m.	L – 3,5x1,2 x0,6 cm
18.	203. (1652)	Segės , labai profiliuotos, uždara įvija, trikampio pjūvio lankeliu ir dvieim masyviais skydeliais (IV grupė), žalvarinė, fragmentas – liemenėlis.	5 – 10 m	4 – 6 m	L – 3,6 cm; plotis - 3,6 cm; tūtos Ø iki 0,85 cm.
19.	204. (1653)	Segės , labai profiliuotos (?), stačiakampio pjūvio lankeliu, žalvarinės,	5 – 10 m	4 – 6 m	L – 1,75x1,4x0,4 cm

		fragmentas – liemenėlis.			
20.	205. (1654)	Segės , lankinės, žieduotosios, žalvarinės, fragmentas – liemenėlis, daugiakampio pjūvio . Ivija neišliko.	6 m	4 m	L – 3 cm, h – 1,4 cm
21.	206. (1655)	Segės , lankinės, lenkta kojele (?), žalvarinės, fragmentas – dalis liemenėlio su įvija. Liemenėlis pusapvalio pjūvio . Įvijos ašies buoželės neišliko. Paviršiai nutrupėje.	6 m	4 – 7 m.	L – 2,7 x4,2 cm.
22.	207. (1656).	Segės , lankinės, žieduotosios, sidabrinės (?), fragmentas – daugiakampio pjūvio liemenėlio dalis su perėjimu į kojelę. Ivija neišliko.	3 – 6 m	4 – 7 m	L – 3 cm; plotis – 0,7 cm. Svoris – 3,01 g
23.	208. (1657)	Moneta , Romos imperijos sestercijus, žalvarinis. Av.: legenda neišliko, imperatorės (?) biustas į dešinę. Rv.: legenda neišliko, centre - stovinti figūra; monetos lauke S .. Paviršių dengia korozijos produktai, kraštas vietomis nutrupėjes. Reikalingas konservavimas geresnei atribucijai.	-,-	-,-	Ø 3x2,9 cm. Svoris – 16,11 g.
24.	209. (1658)	Karolis , dvigubo nupjauto konuso formos, žalvarinis. Nešiotas vėrinyje – galai nudilę įstrižai.	7 - 10 m	2 – 10 m	Ø 1,2x1,1 cm – h, skylutės Ø 0,35 cm. Svoris – 4,04 g.
25.	210. (1659)	Smeigtukas , apskritinis, ažūrinis, su tutuliu centre, žalvarinis (I gr.). Smeigtukas ratelio formos, su stipinėliais, einančiais iš centro į pakraščius, link apskritimų, sujungtų tarpusavyje ir dekoruotų dviem koncentriniais grioveliais bei skylute centre. Masyvaus tutulio paviršių dengia geležies korozijos produktai. Smeigtuko blogojoje pusėje yra išlieta masyvi kilpelė skyle į smeigtuko pakraščius. Centrinėje dalyje yra išlikę geležies korozijos produktai nuo smeigiamosios adatos. Kilpelėje išlikusi žalvarinės grandeles fragmentas.	6212488.93	325802.17	Segės Ø 3,54 cm, bendras smeigtuko h – 1,9 cm, tutulio h – 0,86 cm, Ø 0,9 cm, pagrindo Ø 0,7 cm. kilpelės Ø 1 cm, kilpelės storis 0,5 cm. Jos pailgoje skylutėje (Ø 0,3 cm) grandelės fragmentas iš Ø 0,13 cm vielutės. Segės pakraštį juosiančią apskritimą Ø apie 0,9 cm., storis 0,26 cm.
26.	211.	Smeigtukas , statinėline	-,-	-,-	Bendras smeigtuko

	(1660)	galvute, žalvarinė dalis panaši savo forma į dvigubo nupjauto kūgio formos karoli. Joje yra skylutė (\varnothing 0,25 cm), kurioje išliko žalvarinės vielos (\varnothing 0,2 cm) grandelės fragmentas. Adata buvusi geležinė (\varnothing 0,3 cm), neišliko. Smeigtuko viršutinė ir apatinė dalys ornamentuotos koncentriniai grioveliais (atitinkamai 4 ir 5). Paviršiai vietomis ištrupėjė.			galvutės aukštis 2,5 cm, vidurinės dalies \varnothing 1 cm, h – 0,6 cm; viršutinės dalies, konuso formos, h 0,8 cm, \varnothing 0,5 - 0,8 cm; apatinės dalies, cilindro formos, h – 1 cm, \varnothing iki 0,8 cm.
27.	212. (1661)	Smeigtukas , apskritinis, ažūrinis, su tutuliu centre, žalvarinės (I gr.). Analogiškas aprašytam pozicijoje Nr. 210. Deformuotas, pakraščiai nutrupėjė, vienas apskritimas neišliko. Ant tutulio susiformavęs šašas iš geležies korozijos produktų. Kartu rasti žalvarinės \varnothing 0,15 cm vielutės 2 fragmentai bendro 1,6 cm ilgio.	6212485.87	325803.28	Segės \varnothing 3,8 cm, bendras smeigtuko h – 1,8 cm (su korozijos produktais 2,1 cm), tutulio h – 0,85 cm, \varnothing 1 cm, pagrindo \varnothing 0,76 cm. Kilpelės \varnothing 0,84 cm, kilpelės storis 0,43 cm. Jos pailga skylutė \varnothing 0,31 cm. Segės pakraštį juosiančių apskritimų \varnothing apie 1 cm., storis 0,25 cm.
28.	213. (1662)	Antkaklės , kūginiai galais, žalvarinės fragmentas – lankelio galinė dalis su kūgeliu.	-,-	-,-	Bendras fragmento L – 2,6 cm, h – 1,85 cm, lankelio vielos \varnothing 0,42 cm, kūgelio h -0,83 cm (dalies viršūnės nutrupėjo) ir \varnothing 1 cm.
29.	214. (1663)	Moneta , Romos imperijos sestercijus, žalvarinė. Gero stovio. Av.: legenda IMPALEXANDERPIVSAVG. Imperatoriaus biustas į dešinę. Rv.:legenda .A.S . L....Figūra su šalmu, ietimi ir skydu į dešinę. Legenda monetos lauke S C. Pakraščiai ištrupėjė.	-,-	-,-	\varnothing 2,7x2,9 cm, Svoris: 13,43 g. Kaldinta Aleksandro Severo (231-35)? Nustatė Raimundas Sidrys 2010.01.01.
30.	215. (1664)	Moneta , Romos imperijos sestercijus, žalvarinė. Paviršiai sunykę, kraštas ištrupėjės. Av.: legenda neišliko,	6212481.49	325801.68	\varnothing 2,9 cm, svoris – 14,52 g.

		imperatoriaus (-rės?) biustas į dešinę. Rv.: legenda neišliko, figūros (?) kontūrai neaiškūs.			
31.	216. (1665)	Kabutis , <i>Berlock</i> tipo (IV:1), žalvarinis. Centrinė dalis suspausto rutulio formos su kilpele viršuje ir apatinėje dalyje 4 ataugos – granulės, tarp kurių yra centrinė granulė. Pastaroji ties pagrindu turi neryškų griovelį.	6212426.10	325794.64	H – 3 cm, Ø 1,4 cm; kilpelės plotis 1 cm, storis 0,36 cm, skylutės Ø 0,36 cm. Kryžmiškai išdėstyti Ø 0,36 cm ataugos yra bendro 1,3 cm ilgio. Centrinės granulės (Ø 0,5 cm) ilgis yra 0,5 cm. Svoris – 12,71 g.
32.	217. (1666)	Kabutis , <i>Berlock</i> tipo (IV:1), žalvarinis. Centrinė dalis suspausto rutulio formos su kilpele viršuje ir apatinėje dalyje 4 ataugos – granulės, tarp kurių yra centrinė granulė. Pastaroji ties pagrindu turi neryškų griovelį, išryškinantį granulę.	6212426.68	325791.80	H – 2,94 cm, Ø 1,3 cm; kilpelės plotis 1 cm, storis 0,36 cm, skylutės Ø 0,36-0,42 cm. Kryžmiškai išdėstyti Ø 0,31-0,37 cm ataugos yra bendro 1,35 cm ilgio. Centrinės granulės (Ø 0,44 cm) ilgis yra 0,44 cm. Svoris – 11,12 g.
33.	218. (1667)	Kabučio , apskrito, kiaurakryžmio (?), žalvarinio, fragmentas – kilpelė ir dalis lankelio. Spurgelio pėdsakų ties kryžmos galu, žemiau kilpelės, nepastebėta.	6212426.68	325791.80	Fragmento L – 2,5 cm, h – 2,5 cm. Lankelis neryškaus daugiakampio pjūvio (0,28x0,33 cm), kilpelė masyvi, 1,26 cm pločio ir 0,55 cm storio, skylutė 0,45x0,42 skersmens. Kabutis galėjo būti apie 4 cm skersmens.
34.	219. (1668)	Moneta , Romos imperijos sestercijus (?), žalvarinis. Moneta visiškai sunykusi, paviršius, kraštas nutrupėjęs. Legendos neišliko.	-,-	-,-	Ø 2,36 cm, svoris 3,33 g.

* Turima omenyje teritorija (ariamas laukas) iš V arba iš R nuo linijos tarp koordinuotų taškų (6212498.96/325802.64 ir 6212341.05/325740.45). Radiniai aptikti armens gylyje.

** Turima omenyje teritorija (ariamas laukas) iš P arba iš Š nuo linijos tarp koordinuotų taškų (6212487.96/325835.23 ir 6212498.96/325802.64 bei prateštostoliau ŠV krytimi). Radiniai aptikti armens gylyje.

Geodezinius matavimus atliko Saulius Liukaitis.

Sudarė: Kretingos muziejaus archeologijos skyriaus vedėjas Donatas Butkus
2010.06.17

BRĖŽINIŲ SĄRAŠAS

Pav. 1. Lazdininkų, Kalnalaukio kapinyno (5208) teritorijos ribų ir apsaugos zonų planas.

Pav. 2. Lazdininkų (Kalnalaukio) kapinyno (A5208) bendras 1991-2009 m. ištirtų plotų planas.

Pav. 3. A. Lazdininkų, Kalnalaukio kapinyno (5208) saugomos teritorijos ribų ir preliminarus archeologinių tyrimų situacijos planas. M 1:4500. B. Išstrauka iš plano. 2009 m. žvalgymų metu aptiktų radinių vietų planas. M 1:1500.

Pav. 4. Perkasa Nr. 48. Kapinyno planas. M 1:20.

Pav. 5. Perkasa Nr. 48. Kapo Nr. 102 planas. M1:10.

Pav. 6. Perkasa Nr. 48. Kapo Nr. 103 planas. M1:10.

Pav. 7. Perkasa Nr. 48. Kapo Nr. 104 planas. M1:10.

Pav. 8. Duobių Nr.1 ir Nr.2 planas. M1:20.

Pav. 9. Perkasa Nr. 48. Perkasos sienelių pjūviai.

Pav. 10. Šurfas Nr. 1. Kapinyno planas. Sienelių pjūviai. M 1:20.

Pav. 11. Šurfas Nr. 1. Kapo Nr. 105 - 107 planas. M 1:10.

Pav. 12. Žvalgymų kapinyno Š dalyje schema. M 1: 500.

Pav. 13. Šurfas Nr. 2. Kapo Nr. 108 planas. M1: 20.